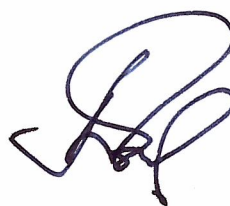

APSTIPRINU:
Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras direktors

Andris Ozols

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras 2017. gada publiskais pārskats

**Rīga
2018**

Pārskatā lietotie saīsinājumi

AAE – Apvienotie Arābu Emirāti
ASV – Amerikas Savienotās Valstis
CFLA – Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
EEN – Eiropas Biznesa atbalsta tīkls (Enterprise Europe Network)
EEZ – Eiropas Ekonomikas zona
EK – Eiropas Kopiena
ES – Eiropas Savienība
ESF - Eiropas Sociālais fonds
ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds
IKT – informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IT – informācijas tehnoloģijas
KF – Kohēzijas fonds
LIAA – Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LU – Latvijas Universitāte
MVU – mazie un vidējie uzņēmumi
MK – Ministru kabinets
RTU – Rīgas Tehniskā universitāte
VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

SATURA RĀDĪTĀJS

Pārskatā lietotie saīsinājumi	2
1. Pamatinformācija.....	5
1.1. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras juridiskais statuss, funkcijas un struktūra.....	5
1.2. Darbības virzieni un mērķi	7
1.3. Veiktās strukturālās reformas un reorganizācijas	7
2. Finanšu resursi un LIAA 2017. gada darbības rezultāti	8
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	8
2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze	10
2.2.1. Uzņēmējdarbības veicināšana.....	10
2.2.2. Eksporta veicināšana	16
2.2.3. Investīciju veicināšana un piesaiste.....	20
2.2.4. Inovācijas veicināšana	23
2.2.5. Tūrisma veicināšana	27
2.3. Veiktie pētījumi	29
2.4. Sadarbības partneru finansēto programmu projekti.....	29
2.5. LIAA pakalpojumi.....	30
3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām	31
4. LIAA personāls	32
5. Komunikācija ar sabiedrību.....	33
5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi	33
5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izziņošanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti.....	38
5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	38
6. Plānotie pasākumi 2018. gadā	39
6.1. Galvenie uzdevumi	39
6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi	40
6.3. Finanšu saistības.....	40

LIAA ir sagatavojusi un nodod Jūsu vērtējumam 2017. gada publisko pārskatu. Šajā pārskatā apkopota būtiskākā informācija par LIAA darbības virzieniem un paveikto 2017. gadā, kā arī sasniedzamajiem rezultātiem 2018. gadā.

Īstenojot LIAA piešķirtās funkcijas un veicot aktivitātes Eiropas Savienības projektu ietvaros, esam kļuvuši par uzņēmēju atbalstu visā uzņēmējdarbības attīstības ciklā – sākot ar topošo uzņēmēju izglītošanu un motivācijas veicināšanu uzsākt uzņēmējdarbību, pirmsinkubācijas un inkubācijas atbalstu jaunajiem uzņēmējiem LIAA izveidotajos biznesa inkubatoros, kā arī veicinot un atbalstot uzsāktās uzņēmējdarbības turpmāko attīstību.

Aizvadītajā gadā tika turpinātas un uzsāktas jaunas Eiropas Savienības aktivitātes, kas īpašu uzsvaru liek uz tehnoloģiju pārneses, komercializācijas, inovāciju un jaunuzņēmumu attīstību. Veiksmīgai aktivitāšu norisei tika veikta LIAA Tehnoloģiju departamenta paplašināšana, izveidojot tajā jaunas nodaļas, tai skaitā izveidojot līdz šim Latvijā nebijušu - tehnoloģiju skautu sistēmu. Lai veicinātu Latvijas inovācijas ekosistēmas attīstību, LIAA aktīvi īstenoja Vienotā tehnoloģiju pārneses centra un Tehnoloģiju aģentūras izveides pasākumus.

Tika turpināts aktīvs darbs Latvijas uzņēmēju ārējās konkurētspējas pieauguma veicināšanai, sniedzot atbalstu gan projekta “Starptautiskās konkurētspējas veicināšana” ietvaros, gan sniedzot atbalstu plašu informatīvu un izglītojošu pasākumu un kampaņu veidā.

Īstenojot investīciju piesaistes funkciju, 2017. gadā LIAA turpināja attīstīt sadarbību ar potenciālajiem ārvalstu investoriem, valsts sektoru un pašvaldībām, kā arī veica investīciju projektu apkalpošanu un pēcapkalpošanu, un informācijas pieprasījumu apstrādi.

Tūrisma veicināšanā LIAA īstenoja aktivitātes vietējā tūrisma iespēju apzināšanai un popularizēšanai, produktu attīstīšanai, kā arī informācijas izplatīšanai par tūrisma objektiem. Tika organizētas mārketinga aktivitātes un dažādi sagatavošanās pasākumi, kas nozīmīgi Latvijas tūrisma produktu ieiešanai jaunos ārējos tirgos.

2017. gadā ir veiksmīgi noslēgts Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014. gada plānošanas perioda posms un uzsākts darbs pie jaunā 2014.-2020. gada plānošanas perioda, kurā LIAA būs atbildīga par programmas “Uzņēmējdarbības attīstība, inovācijas, mazie un vidējie uzņēmumi” ieviešanu, kā arī turpināts darbs pie Eiropas Savienības fondu 2007.-2013. gada plānošanas perioda projektu pēcuzraudzības.

Vēlos pateikties LIAA klientiem un partneriem par sadarbību, kā arī aģentūras darbiniekiem par profesionālo darbu un sasniegtajiem rezultātiem 2017. gadā!

Direktors

Andris Ozols

1. Pamatinformācija

1.1. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras juridiskais statuss, funkcijas un struktūra

Saskaņā ar Latvijas Republikas MK rīkojumu Nr.814 2003. gada 24. decembrī (prot. Nr.65,29.§) tika reorganizēta bezpeļņas organizācija valsts akciju sabiedrība „Latvijas Attīstības aģentūra” un izveidota valsts aģentūra „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra”, kas darbu sāka 2004. gada 1. februārī.

Ar 2013. gada 1. janvāri LIAA juridisko statusu, funkcijas, uzdevumus, struktūru un pārvaldi, finansēšanas avotus, tiesības, tiesiskuma nodrošināšanas un pārskatu sniegšanas kārtību nosaka Valsts pārvaldes iekārtas likums un 2012. gada 11. decembra MK izdotie noteikumi Nr.857 „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras nolikums”.

Ekonomikas ministrs iestādes pakļautību īsteno ar EM starpniecību.

Saskaņā ar nolikumu LIAA ir šādas funkcijas:

- 1) īstenot pasākumus Latvijas uzņēmumu eksportspējas paaugstināšanai un ārējās tirdzniecības veicināšanai;
- 2) iesaistīt Latvijas ekonomikā ārvalstu investīcijas;
- 3) veicināt uzņēmējdarbības uzsākšanu un attīstību, inovācijas un tehnoloģiju pārnesi;
- 4) sekmēt inovatīvu uzņēmējdarbību, tai skaitā sekmējot sadarbību starp pētniecības un uzņēmējdarbības sektoriem;
- 5) īstenot pasākumus saskaņā ar valsts atbalsta programmām;
- 6) nodrošināt ES fondu un citu ārvalstu finanšu instrumentu līdzfinansēto aktivitāšu administrēšanu;
- 7) īstenot Tūrisma likumā noteiktā funkcijas.

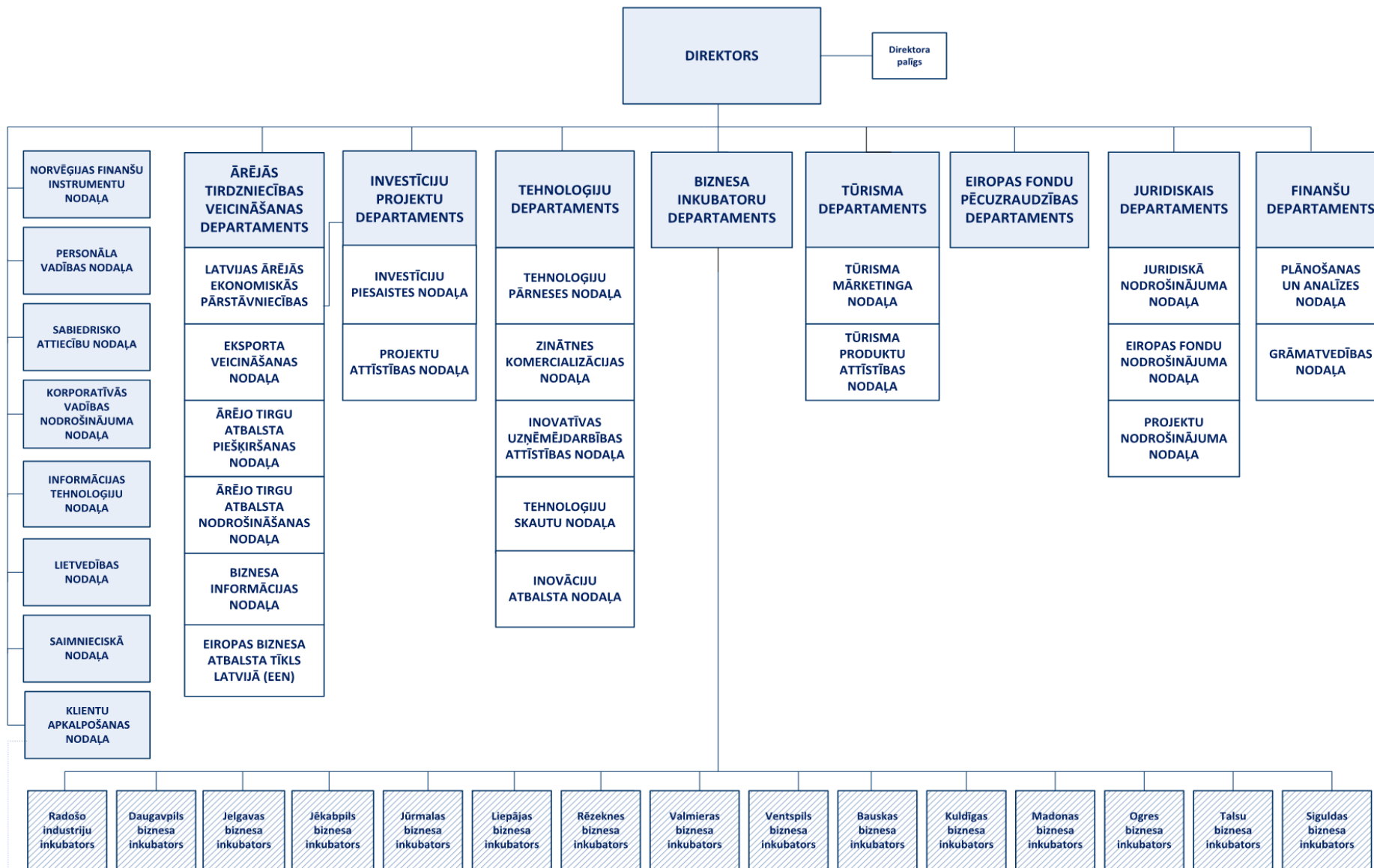
Lai izpildītu nolikumā noteiktās funkcijas, LIAA veic šādus uzdevumus:

- 1) veicina uzņēmumu investīciju projektu izstrādi un atbalsta konkurētspējīgus projektus;
- 2) izstrādā priekšlikumus valsts atbalsta programmām;
- 3) izveido, ievieš un administrē valsts atbalsta un ārvalstu finanšu instrumentu līdzekļu vadības, uzraudzības un kontroles sistēmu;
- 4) sniedz priekšlikumus uzņēmējdarbības vides uzlabošanai;
- 5) organizē inovāciju un tehnoloģiju pārneses, investīciju piesaistes un ārējās tirdzniecības veicināšanas pasākumus, nodrošinot komunikāciju ar iesaistītajām pusēm;
- 6) nodrošina iestādes pārstāvniecību darbību ārvalstīs;
- 7) sniedz informatīvus, konsultatīvus, un citus normatīvajos aktos paredzētos publiskos pakalpojumus;
- 8) vietējā un starptautiskajā tūrisma tirgū popularizē tūrisma iespējas Latvijā;
- 9) organizē Latvijas tūrisma pakalpojumu sniedzēju – komersantu (komercsabiedrību) un organizāciju – piedalīšanos starptautiskajos tūrisma gadatirgos;
- 10) sadarbībā ar tūrisma pakalpojumu sniedzējiem – komersantiem (komercsabiedrībām) un organizācijām – īsteno tūrisma attīstības veicināšanas pasākumus;
- 11) izstrādā tūrisma attīstības projektus, atbalsta to īstenošanu un piedalās tajos;
- 12) organizē pasākumus un nodrošina vidi jaunu uzņēmumu veidošanas un attīstībai;
- 13) veic citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

LIAA struktūra izveidota atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām. Darba organizāciju nosaka LIAA un struktūrvienību reģlamenti.

LIAA organizatorisko struktūru skatīt pārskata 4. sadaļā.

LATVIJAS INVESTĪCIJU UN ATTĪSTĪBAS AĢENTŪRAS STRUKTŪRSHĒMA /spēkā no 05.06.2017./

1.2. Darbības virzieni un mērķi

LIAA misija (darbības virsmērķis) – sekmēt Latvijas uzņēmumu konkurētspēju un eksportspēju starptautiskajos tirgos, veicināt ārvalstu investīciju apjomu pieaugumu, kā arī īstenot tūrisma attīstības valsts politiku un valsts politiku inovāciju jomā, nodrošinot kvalitatīvus un klientu vēlmēm, normatīvajiem aktiem un labas pārvaldības principiem atbilstošus pakalpojumus.

LIAA ir noteikti šādi darbības virzieni:

1. virziens – Uzņēmējdarbības veicināšana.
2. virziens – Eksporta veicināšana.
3. virziens – Investīciju veicināšana un piesaiste.
4. virziens – Inovācijas veicināšana
5. virziens – Tūrisma veicināšana.

LIAA prioritātes:

1. Konsultāciju sniegšana komersantiem par ārējiem tirgiem un biznesa partneru atrašanu, atbalsts biznesa kontaktu dibināšanā.
2. Eksporta atbalsta pakalpojumu ārējos tirgos organizēšana: nacionālie stendi starptautiskajās izstādēs ārvalstīs un tirdzniecības misijas.
3. Ārvalstu investīciju piesaiste, kas sevī ietver reaktīvu un proaktīvu jaunu potenciālo investoru apkalpošanu, kā arī esošo investoru Latvijā pēcapkalpošanu, kas ir vērsta uz produktivitātes kāpumu, jaunu tehnoloģiju un inovāciju ieviešanu “POLARIS process” mērķa nozarēs.
4. Vienas pieturas aģentūras izveidošana tehnoloģiju pārnesei un jaunuzņēmumiem.
5. Nodrošināt jaunu un dzīvotspējīgu komersantu izveidi un attīstību Latvijas reģionos un radošo industriju komersantu izveidi un attīstību Latvijā.
6. Nodrošināt Latvijas starptautiskās konkurētspējas palielināšanu īstenojot tūrisma pakalpojumu eksporta veicināšanas un apmācību pasākumus.
7. Veicināt reģionālo sadarbību un integrāciju Baltijas un Ziemeļvalstu starpā, īstenojot kopīgus tūrisma eksporta veicināšanas un tūrisma produktu attīstības pasākumus.
8. Nodrošināt uz klientu orientētu LIAA pakalpojumu sniegšanu un attīstību, izmantojot pieejamos resursus un optimizācijas iespējas.

1.3. Veiktās strukturālās reformas un reorganizācijas

1. Pamatojoties uz 2016. gada 25. oktobra MK noteikumu Nr.692 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 1.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privātā sektora investīcijas P&A” 1.2.1.2. pasākumā “Atbalsts tehnoloģiju pārnesei sistēmas pilnveidošanai” īstenošanas noteikumi” noteikto par Tehnoloģiju pārnesei sistēmas izveidi Latvijā, un 2016. gada 23. decembrī starp LIAA un CFLA noslēgto vienošanos par ERAF projekta “Tehnoloģiju pārnesei programma”, identifikācijas numurs 1.2.1.2/16/I/001 īstenošanu, ar 2017. gada 5. jūniju Tehnoloģiju departamentā izveidotas šādas struktūrvienības: Tehnoloģiju pārnesei nodaļa, Zinātnes komercializācijas nodaļa, Inovācijas uzņēmējdarbības attīstības nodaļa, Tehnoloģiju skautu nodaļa.

2. Ar 2017. gada 1. augustu likvidēta Ārējās tirdzniecības veicināšanas departamenta Latvijas Ārējās ekonomiskās pārstāvniecības Francijā vadītāja vietnieka ierēdņa amata vieta.
3. Pamatojoties uz MK 2013. gada 2. aprīļa noteikumu Nr.181 "Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.–2014. gada perioda programmas "Inovācijas "zaļās" ražošanas jomā" īstenošanas kārtība" 8. punktu, ar 2017. gada 31. decembri likvidēta Norvēģijas finanšu instrumenta nodaļa.

2. Finanšu resursi un LIAA 2017. gada darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

LIAA faktiskie izdevumi 2017. gadā bija 25,2 milj. *euro* jeb 83,2% no plānotajiem izdevumiem, no kuriem 5,4 milj. *euro* jeb 21,3% LIAA izlietoja pamatfunkciju īstenošanai un 19,8 milj. *euro* jeb 78,7% tika izlietoti ES politiku instrumentu un pārējo ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai.

LIAA valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2016. un 2017. gadā

1.tabula (*euro*)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2016. gadā faktiskā izpilde	2017. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	90 015 534	30 236 321	30 034 251
1.1.	dotācijas	89 631 453	28 801 245	28 801 245
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	287 667	391 626	238 750
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	67 964	725 175	710 981
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
1.5.	transferti	28 450	318 275	283 275
2.	Izdevumi	88 373 989	30 236 321	25 156 698
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	88 113 721	29 694 208	24 719 653
2.1.1.	kārtējie izdevumi	11 077 962	18 174 180	14 431 931
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	69 918 022	11 050 515	10 053 256
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	79 332	79 201
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	7 117 737	390 181	155 265
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	260 268	542 113	437 045

LIAA valsts budžeta izdevumi
2016. un 2017. gadā sadalījumā pa programmām un apakšprogrammām

2.tabula (euro)

Programmas/ apakšprogrammas kods	Programmas/apakšprogrammas nosaukums	2016. gada faktiskā izpilde	2017. gada faktiskā izpilde
	Kopā	88 373 989	25 156 698
25.00.00	Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana	62 800	0
27.12.00	LIAA darbības nodrošināšana	1 083 936	1 087 250
28.00.00	Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana	3 279 354	3 511 985
30.00.00	Tūrisma politikas ieviešana	524 069	751 881
99.00.00	Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums	436 240	0
61.06.00	Kohēzijas fonda projekti (2007- 2013)	14 577 154	0
62.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par ERAF finansējumu (2007-2013)	6 951 141	0
62.06.00	Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)	46 109 070	0
62.07.00	Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)	7 994 665	15 814 025
62.20.00	Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) apgūšanai (2014-2020)	1 021 610	440 057
63.06.00	Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007-2013)	1 922 228	0
67.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Kopienas iniciatīvu finansējumu (2007-2013)	101	22 311
67.06.00	Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti	323 544	652 914
69.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu	0	57 431
69.03.00	Atmaksa mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" finansējuma saņēmējam par veiktajiem izdevumiem no ārvalstu finanšu palīdzības	0	192 148
69.06.00	Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības projekti	0	18 871
71.06.00	Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana	4 088 077	2 607 825

Ziedojumus 2017. gadā LIAA nav saņēmusi.

2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze

2.2.1. Uzņēmējdarbības veicināšana

Darbības virziena mērķis.

Atbalstīt un veicināt jaunu komersantu izveidi un attīstību Latvijā, nodrošinot visaptverošu informatīvo, inkubācijas un konsultatīvo pasākumu klāstu.

Īstenojot šajā darbības virzienā noteiktos uzdevumus, atbalsta pasākumi tika sniegti gan interesentiem, kas tikai plāno uzsākt uzņēmējdarbību vai ir uzsākšanas sākumposmā, gan tiem, kas jau aktīvi un mērķtiecīgi strādā, bet nepieciešams attīstīt jau esošo uzņēmējdarbību vai apgūt jaunas zināšanas un kompetences, tamdēļ šo darbības virzienu varētu iedalīt šādās apakšgrupās:

- uzņēmējdarbības uzsākšana un inovācijas motivācijas veicināšana;
- 2007.-2013. gada ES fondu plānošanas periodā un Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014. gada plānošanas periodā īstenoto projektu pēcuzaudzība.

Uzņēmējdarbības uzsākšana un inovācijas motivācijas veicināšana.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 62.07.00 “Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)”;
- 71.06.00 “Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana”.

Inovāciju motivācijas programma

LIAA un CFLA_2016. gada 14. novembrī ir parakstījusi vienošanās Nr.1.2.2.2./16/I/001 par projekta “Inovāciju motivācijas programma” (turpmāk – Motivācijas programma) īstenošanu līdz 2023. gada 31. decembrim, plānojot projekta kopējos izdevumus 5 303 932 eiro apmērā, ko veido ERAF finansējums – 4 508 342 *euro* apmērā un valsts budžeta finansējums – 795 590 *euro* apmērā.

Inovāciju motivācijas programmas mērķis ir informēt un iedrošināt sabiedrību uzsākt inovatīvu uzņēmējdarbību, kā veicināšanas mehānismu izmantojot arī godalgu piešķiršanu. Programmas ietvaros paredzēts informēt sabiedrību par norisēm saistībā ar inovācijām un to potenciālu, tādējādi veicinot sabiedrību un uzņēmējus pievērsties inovatīvu risinājumu izstrādei un lietošanai, kā arī paaugstināt inovatīvo komersantu īpatsvaru ekonomikā un motivēt komercdarbības uzsākšanu Latvijas Viedās specializācijas stratēģijā noteiktajās specializācijas prioritātēs vai jomās.

Motivācijas programmas mērķa grupa ir potenciālie komercdarbības uzsācēji, pašnodarbinātas personas, fiziskas personas (biznesa ideju autori), biedrības un nodibinājumi, izglītības iestāžu audzēkņi un studenti, komersanti, augstskolas, zinātniskās institūcijas, pašvaldības un pašvaldību iestādes, valsts institūcijas un sabiedrība kopumā.

Pārskata periodā tika īstenotas dažādas aktivitātes saistībā ar start-up uzņēmumiem. Kopā 2017. gadā *start-up ekovides attīstību veicinošu pasākumu sērijas pasākumu* ietvaros notikuši 10 pasākumi, izveidota 41 komanda un organizētajos pasākumos kopumā dalību ņēmuši 476 dalībnieki.

Programmas “Skolēnu mācību uzņēmumi” ietvaros, tika organizētas dažādas aktivitātes praktiskās izglītības pilnveidošanai un inovāciju rosināšanai. Piemēram, sadarbībā

ar RTU Rīgas Biznesa skolu (RBS), skolotājiem tālākizglītības kursu ietvaros, tika noorganizēti kursi par tēmu “Inovatīvu skolēnu mācību uzņēmumu izveide. Labākās mācību metodes un pieredzes”. Pedagogiem bija iespēja apmeklēt kursus “Uzņēmējdarbības vide Latvijā. Skolēnu mācību uzņēmumi darbībā”. Kursi tika organizēti kā praktiskās nodarbības skolēnu mācību uzņēmumu izveidošanā, kā arī pedagogi tika iepazīstināti ar reālu skolēnu mācību uzņēmumu gadatirgus dalībniekiem – gan Latvijas, gan starptautisko skolēnu uzņēmumiem. Šajā modulī tika nodrošināta arī pieredzes apmaiņa ar skolēnu mācību uzņēmumu pedagogiem. Rezultātā skolotāji, kuri apmeklēja kursus, tika apmācīti par inovācijām praktiskās uzņēmējdarbības izglītības programmās, par aktuālajiem makro un mikroekonomikas jautājumiem Latvijā un Eiropā, kā arī pielietot jaunas un efektīvas mācību metodes darbā ar jauniešiem.

“Skolēnu mācību uzņēmumi” aktivitātes ietvaros tika organizēti tradicionālie *reģionālie semināri* par inovatīvas uzņēmējdarbības uzsākšanas iespējām “Skolēnu mācību uzņēmumu darbnīca 2017”. Semināros tika nodrošinātas apmācības, lai paplašinātu un nostiprinātu skolēnu izpratni par inovācijām, tai skaitā to pielietojumu skolēnu mācību uzņēmumos. Semināru ietvaros notika izglītojošas lekcijas, tai skaitā tika skaidrots Viedās specializācijas stratēģijas jēdziens un sadarbībā ar RBS notika nodarbības radošās praktiskās darba grupās.

26. oktobrī Ķīpsalas izstāžu hallē norisinājās LIAA organizētā iedvesmojoša, motivējoša un uz inovatīvu uzņēmējdarbību vērsta *konference “Uzdrīksties uzvarēt”*. Ar iedvesmojošām un motivējošām prezentācijām uzstājās dažādu uzņēmumu un nozaru pārstāvji, lai rosinātu Latvijas jaunatni pievērsties uzņēmējdarbībai, lai attīstītu jauniešos prasmi un uzņēmību īstenot savas biznesa idejas. Pasākumā bija izvietota arī sadarbības partneru stendu izstāde, tai skaitā - īpašs interaktīvs LIAA stends, kur jaunieši, viņu vecāki, pedagogi un citi interesenti tika interaktīvi iesaistīti, lai pastāstītu par LIAA sniegtajām atbalsta iespējām. Pasākumu apmeklēja 2002 dalībnieki – Latvijas pamatskolu, vidējās, vidējās speciālās izglītības un profesionālo izglītības iestāžu audzēkņi, pedagogi, studenti, skolēnu mācību uzņēmumu dalībnieki u.c. interesenti.

Gada nogalē tirdzniecības centrā “Domina Shopping” norisinājās *Latvijas skolēnu mācību uzņēmumu Ziemassvētku gadatirgus – “CITS BAZĀRS”*. Pasākumā piedalījās 159 skolēnu mācību uzņēmumi no visas Latvijas, kopumā 503 dalībnieki. Pasākums sniedza jauniešiem iespēju iegūt uzņēmējdarbības pieredzi dabiskos brīvā tirgus konkurences apstākļos un paplašināt redzesloku saskarē ar klientiem un citiem pasākuma dalībniekiem.

Apmācību īstenošana inovatīvu risinājumu izstrādei atbilstoši tirgus pieprasījumam, jeb projekta “Demola” ietvaros, studentu komandas no 134 studentiem strādāja pie risinājumu izstrādes uzņēmumu problēmsituācijām. “DEMOLA Latvia FINAL PITCH” noslēguma pasākuma ietvaros tika demonstrētas 15 uzņēmumu iesniegto problēmsituāciju 17 studentu komandu konceptuālo risinājumu prezentācijas.

2017. gadā LIAA kārtējo gadu organizēja konkursu “*Ideju kauss*”. Kopumā konkursam tika iesniegtas 150 idejas no vairāk nekā 300 dalībniekiem, otrajai kārtai tika izvirzītas 78 idejas, bet finālā izvēlētas 12 labākās no tām. Lielākā daļa ideju tika pieteiktas IT, dizaina, pārtikas preču, ēdināšanas un izglītības nozarēs. Pieteikumi tika saņemti arī ar idejām par bērnu rotaļlietu, lauksaimniecības, medicīnas un veselības, sporta, tirdzniecības, tehnoloģiju un tūrisma preču un pakalpojumu izveidi. Gada nogalē konkursa žūrija izvērtēja 12 finālistu prezentācijas, nosakot trīs labākās biznesa idejas. Žūrijas galvenie vērtēšanas kritēriji bija – novitāte un kvalitāte, biznesa plāns un pati ideja, tās pienesums sabiedrībai pēc realizēšanas.

3. tabula. Rezultatīvie rādītāju izpilde
Uzņēmējdarbības veicināšanai

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde

1. Nodrošināti atbalsta pasākumi uzņēmējdarbības uzsācējiem un ideju autoriem	1.1. Konkursā "Ideju kauss" kvalificētās komandas	70	78
2. Apzinātas LIAA klientu vēlmes un atbilstoši tām pilnveidoti sniegtie pakalpojumi	2.1. Apmierinātība ar saņemto pakalpojumu kvalitāti nav zemāka par 85% (% no aptaujāto klientu skaita)	85	95,8

Detalizēta informācija par projektu "Inovāciju motivācijas programma" un tās īstenošanas nosacījumiem ir pieejama LIAA tīmekļa vietnes www.liaa.gov.lv sadaļā *Fondi*.

Biznesa inkubatori

LIAA un CFLA 2016. gada 05. oktobrī ir noslēgusi vienošanos Nr. 3.1.1.6/16/I/001 par darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" pasākuma "Reģionālie biznesa inkubatori un radošo industriju inkubators" projekta (turpmāk sadaļā "Biznesa inkubatori" - Projekts) īstenošanu līdz 2023. gada 31. decembrim.

Projekta plānotais finansējums ir 30,8 miljoni *euro*, ko veido ERAF finansējums 26 198 233 *euro* apmērā un valsts budžeta finansējums 4 623 217 *euro* apmērā.

Projekta mērķis ir atbalstīt jaunu dzīvotspējīgu un konkurētspējīgu komersantu izveidi un attīstību Latvijas reģionos, nodrošinot fiziskām personām (biznesa ideju autoriem), kuri veic vai gatavojas veikt saimniecisko darbību, sīkiem (mikro), maziem un vidējiem komersantiem uzņēmējdarbībai nepieciešamās konsultācijas, apmācības un pasākumus par vispārīgiem uzņēmējdarbības jautājumiem, mentoru atbalstu, vidi (telpas) un grantu līdzfinansējumu komersantu darbības izmaksām.

Projekta ietvaros atbalsts biznesa inkubatoru dalībniekiem izvirzīto mērķu sasniegšanai un attīstībai tika sniegts *pirmsinkubācijas* un *inkubācijas* atbalsta veidā kādā no 15 LIAA biznesa inkubatoriem, nodrošinot vienlīdz kvalitatīvu inkubācijas vidi visā Latvijā. Biznesa inkubatoros bija pieejama koprades telpa jeb open office, kur biznesa inkubatora dalībnieki varēja gan strādāt, gan tikties ar klientiem un sadarbības partneriem, gan izmantot koprades telpas aprīkojumu (printeris, skeneris u.c.), kā arī koprades telpā notiekošos seminārus un pasākumus varēja apmeklēt arī biznesa inkubatora klienti.

Pārskata periodā LIAA tika saņemti 666 pieteikumi uzņemšanai kādā no biznesa inkubatoriem. Lielākā aktivitāte iesniegto pieteikumu skaita ziņā bija vērojama Radošo industriju, Jūrmalas, Valmieras un Jelgavas biznesa inkubatoros.

2017. gadā, izvērtējot iesniegtos pieteikumus, tika noslēgti 204 līgumi par inkubācijas atbalsta saņemšanu un 400 - par pirmsinkubācijas atbalsta saņemšanu.

Nemot vērā komersantu lielo interesi par LIAA biznesa inkubatoros sniegto atbalstu un sniegto pakalpojumu atzinīgi novērtēto kvalitāti, iepriekš noteiktie rezultātīvie rādītāji ir būtiski pārsniegti.

4. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Uzņēmējdarbības veicināšanai

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1. Veicināta jaunu uzņēmumu izveide un attīstība	1.1. Inkubēto komersantu skaits LIAA biznesa inkubatoros	70	204
	1.2. Jaunizveidoto komersantu skaits LIAA biznesa inkubatoros	20	62

Pārskata periodā tika izveidots vairāk nekā 100 personu mentoru tīkls, kas var sniegt inkubatoru klientiem konsultācijas un atbalsta par dažādām nozarēm un jomām. Tāpat inkubatori noorganizēja vairāk nekā 500 aktivitātes, tādas kā, klientu produktu atpazīstamības pasākumus, tīklošanās pasākumus, kā arī seminārus un meistarklases ar mērķi sniegt klientiem nepieciešamās zināšanas un prasmes veiksmīga un ilgtspējīga biznesa veidošanai. Tika noorganizēts starptautiskais jauno uzņēmēju konkurss “Creative Business Cup” Latvijas fināls.

Inkubatoru klientiem ir pieejams finansiāls atbalsts līdzfinansētu pakalpojumu un grantu veidā. 2017. gada laikā tika noslēgti 100 pakalpojumu līgumi par kopējo summu 146 000 *euro* (LIAA līdzfinansējuma daļa) un izvērtēti 27 grantu pieteikumi par kopējo summu 76 000 *euro* (LIAA līdzfinansējuma daļa). Klientiem bija iespēja saņemt finansiālu atbalstu tehnoloģiskajām konsultācijām, prototipu izstrādei, produkta testēšanai un sertificēšanai, grāmatvedības pakalpojumam, dažādiem mārketinga un dizaina pakalpojumiem, telpu nomai, kā arī iekārtu un izejmateriālu iegādei.

Kopumā LIAA biznesa inkubatoros esošie komersanti radījuši 46 jaunas darba vietas, piesaistījuši ārēju finansējumu 621 250,17 *euro* apmērā un LIAA biznesa inkubatoros esošo komersantu nomaksāto nodokļu apmērs sastāda 811 040,93 *euro*.

Detalizēta informācija par projektu “Biznesa inkubatori” un tās īstenošanas nosacījumiem ir pieejama LIAA interneta mājaslapas sadaļā *Fondi*.

Darbs ar diasporu

Lai veicinātu Latvijas izcelsmes uzņēmēju un nozaru profesionāļu iesaisti Latvijas tautsaimniecības attīstībā, pārskata periodā LIAA aktīvi strādāja pie “Latvijas diasporas piesaistes stratēģijas LIAA funkciju īstenošanai” izstrādes, kā arī tika noorganizēti dažādi pasākumi, kuros ***diasporas pārstāvji*** tika informēti par uzņēmējdarbības iespējām Latvijā:

Jāpiemien 2017. gada jūlijā notikušais *Eiropas Latviešu kongress*, kurš noritēja Rīgā un Stokholmā. LIAA līdzorganizēja un piedalījās *diskusijā “Iesaiste tautsaimniecībā: eksports un investīcijas”*, kā arī piedalījās ar informācijas standu sadarbības kontaktbiržā.

2017. gada augustā LIAA piedalījās līdzfinansējot *diskusiju Meetup: Digital Diaspora*, kuru organizēja biedrība “Ar pasaules pieredzi Latvijā” un Digital Freedom Festival. Tika diskutēts par dažādiem veidiem kā savienot vietējos start-up ar investoriem un entuziastiem pasaules latviešu diasporā un kā diaspora var aktīvi iesaistīties Latvijas start-up vidē. Diskusija tika translēta internetā.

2017. gada septembrī LIAA piedalījās *Pasaules Brīvo latviešu apvienības (PBLA) ikgadējā valdes sēdē un ar to saistītajos pasākumos*, kuru laikā tika sniegta prezentācija un īstenotas individuālās tikšanās ar PBLA valdi par LIAA esošajām un plānotajām aktivitātēm ar diasporu un sadarbību ar PBLA.

2017. gada septembrī LIAA līdzfinansēja un piedalījās pirmajā *Eiropas Latviešu uzņēmēju un profesionāļu forumā*, kas notika Daugavas Vanagu namā Londonā. Forumā uz pieredzes apmaiņu pulcējās piecdesmit latviešu uzņēmēji un ekonomikas, investīciju un finanšu jomu profesionāļi no Lielbritānijas, Norvēģijas, Luksemburgas un Latvijas, kas ir ieinteresēti pieredzes apmaiņā un ciešākā sadarbībā ar Latvijas partneriem no privātā un valsts sektora. Forumā tika analizētas dažādas iespējas diasporas uzņēmēju un profesionāļu iesaistei Latvijas tautsaimniecībā, tostarp LIAA plānotās aktivitātes diasporas iesaistei Latvijas eksporta un investīciju veicināšanā.

2017. gada oktobrī LIAA līdzfinansēja un piedalījās ar *Eiropas Latviešu apvienību* kopīgi rīkotajā *tīklošanas seminārā “Diasporas loma radošo industriju eksporta veicināšanā Beniluksa valstīs”*, kas notika Latvijas Republikas vēstniecībā Nīderlandē, Hāgā. Pasākuma mērķis bija stiprināt diasporas nozaru profesionāļu savstarpējo tīklošanos un pragmatisku sadarbību ar Latviju – ar īpašu uzsvāru uz radošo industriju nozari.

Novembrī “Digital Freedom Festival” LIAA organizētajā “Magnetic Latvia Business Center” LIAA piedalījās panelī “Digital diaspora – “The fast-track ticket” for global expansion”.

2017. gada nogalē *Latvijas dienu “Taste Latvia”* ietvaros LIAA kopā ar Itālijas un itāļu Šveices latviešu biedrību organizēja *tīklošanas vakariņas*, kurā piedalījās Latvijas uzņēmēji, diasporas pārstāvji un Latvijas vēstnieks Itālijā, kā arī *sniedza prezentāciju* latviešu un diasporas jauniešu “2*2” nometnē Latvijā, lai informētu dalībniekus par LIAA pakalpojumiem un pieejamām atbalsta programmām.

5. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Uzņēmējdarbības veicināšanai

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
Nodrošināta diasporas pārstāvju informēšana par uzņēmējdarbības iespējām Latvijā	Informatīvo pasākumu, aktivitāšu skaits par uzņēmējdarbības iespējām Latvijā	6	8

Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. - 2014. gada programmas „Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā”

2017. gadā LIAA turpināja darbu pie Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. - 2014. gada programmas „Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā” (turpmāk sadaļā Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. - 2014. gada programmas „Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā” – Programma) īstenošanas, kuras mērķis bija atbalstīt jaunu komersantu veidošanos tehnoloģiski ietilpīgās nozarēs un atbalstīt esošo komersantu inovatīvu uzņēmējdarbību, radot jaunas inovatīvas vides tehnoloģijas, produktus un procesus.

Programmas ietvaros 2017. gadā noslēdzās iepriekš noteiktā projekta “Zaļo tehnoloģiju inkubators” (turpmāk – ZTI), *Neliela apjoma grantu shēmas* un *Atklātā konkursa projektu* ieviešana.

Laika periodā no līguma noslēgšanas brīža līdz 2017. gada 30. aprīlim SIA „Green Industry Innovation Centre” nodrošināja 541 ideju izvērtēšanu, kuras fiziskas un juridiskas personas iesniedza ZTI ar mērķi saņemt pirmsinkubācijas pakalpojumus savas „zaļās” inovatīvās idejas izvērtēšanai. Rezultātā pirmsinkubācijas pakalpojumi tika nodrošināti 153 biznesa ideju autoriem, lai veicinātu jaunu komercdarbības aktivitāšu uzsākšanu, sniedzot atbalstu biznesa idejas izstrādei.

Pēc ZTI rīcībā esošās informācijas, no kopējā pirmsinkubācijas atbalsta saņēmušo komandu skaita, aptuveni 90 komandas joprojām ir uzskatāmas par aktīvām, kuras turpina attīstīt iesāktas biznesa idejas vai arī īsteno citu biznesa ideju. Savukārt 7 uzņēmumi, kuri saņēma pirmsinkubācijas atbalstu vai arī tika izveidot pirmsinkubācijas atbalsta saņemšanas laikā vai pēc tam, ir tikuši akceptēti ārvalstu akseleratoros.

Savukārt trīs uzsaukumu kārtās 94 uzņēmumi iesniedza ZTI projekta pieteikumus un biznesa plānus, lai saņemtu atzinumu no ZTI un varētu pretendēt uz LIAA īstenoto *Neliela apjoma grantu shēmas* projektu konkursu. ZTI nodrošināja minimālos inkubācijas pakalpojumus 24 (3 projekti pārtrauca projekta īstenošanu) zināšanu ietilpīgiem uzņēmumiem, kuri veiksmīgi īstenoja šos projektus, lai sekmētu izaugsmi „zaļo tehnoloģiju” jomā, sniedzot atbalstu komersantiem jaunu vai būtiski uzlabotu produktu, pakalpojumu un tehnoloģiju izstrādē un ieviešanā. Kopējais projekta apgūtais finansējums - 1 778 902 euro.

Neliela apjoma grantu shēmas ietvaros tika pabeigts 21 projekts, no tiem 15 projekti noslēdzās 2017. gadā. Kopumā tika apgūts finansējums 1 668 798,38 euro apmērā. Savukārt

Atklātā konkursa projekta ietvaros veiksmīgi īstenoti 13 projekti, no kuriem 2017. gadā tika noslēgti 4 projekti. Kopējais apgūtais finansējums ir 4 862 293 euro.

Lai veicinātu divpusējo sadarbību starp Latvijas komersantiem un Norvēģijas komersantiem/zinātniskām institūcijām, pārskata periodā norisinājās vairākas bilaterālās aktivitātes.

LIAA sadarbībā ar AS Proneo un Zaļo tehnoloģiju inkubatoru, noorganizēja divpusējās sadarbības pasākumu "*FieldTest:Norway 2*", kas norisinājās Norvēģijas pilsētā Trondheimā. Komersantiem tika sniegtas konsultācijas un individuālas apmācības par konkrētā komersanta biznesa idejas potenciāla attīstīšanu sadarbībā ar Norvēģijas pētniecības un attīstības (P&A) speciālistiem, kā arī sniegtas zināšanas par biznesa idejas attīstības iespējām Norvēģijā.

Pārskatā periodā Norvēģijas pilsētā Oslo tika noorganizētas 2 "*zaļo*" uzņēmumu kontaktbiržas, sniedzot iespēju Latvijas komersantiem tikties ar interesējošiem Norvēģijas uzņēmumiem un institūcijām. Vienas kontaktbiržas mērķis bija sniegt atbalstu tiem Latvijas komersantiem, kuri ir Latvijas klasteru vai asociāciju biedri, kā arī, kuri darbojas programmas „Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā” atbalsta jomās, piedāvājot IT risinājumus šajās jomās, bet otras - ūdens resursu vadības vai atkritumu apsaimniekošanā.

Innovation Norway kontaktbiržā “Horzion 2020” LIAA atbalstīja sešu Latvijas komersantu dalību. Kopā pasākumā piedalījās 125 dalībnieki no 15 valstīm, kuri meklēja partnerus kopīgu projektu īstenošanai programmas “Horizon 2020” ietvaros.

LIAA organizētā *pieredzes apmaiņas braucienā un kontaktbiržā Oslo Innovation Week 2017* ietvaros, dalībnieki apmeklēja dažādus ar inovāciju jomu saistītos pasākumus, kā arī nodibināja jaunus kontaktus.

Koka būvniecības nozares komersantu kontaktbirža un pieredzes apmaiņas braucienā uz Oslo, komersantiem bija iespējams apmeklēt lielāko būvniecības izstādi Norvēģijā - Bygg Reis deg, kas tiek rīkota tikai katru otro gadu.

Kopumā programmas īstenošanas periodā tika noorganizēti 12 divpusējās sadarbības fonda pasākumi Norvēģijā, kurā piedalījās 102 Latvijas komersanti. No minētajiem pasākumiem 2017. gadā tika noorganizēti 6 pasākumi.

Papildus tam 2017. gadā tika veiktas 40 pārbaudes projekta īstenošanas vietā, t.sk., 14 uzraudzības perioda pārbaudes.

Informācija par Norvēģijas finanšu instrumentu programmu un tās īstenošanas nosacījumiem ir pieejama LIAA tīmekļa vietnes www.liaa.gov.lv sadaļā *Fondi*.

ES fondu programmu pēcuzraudzība

Budžeta apakšprogrammas:

- 62.20.00 “Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) apgūšanai (2014-2020)”;
- 27.12.00 „LIAA darbības nodrošināšana”.

No 2016. gada 1. aprīļa LIAA veic pēcuzraudzības funkciju 2007.-2013. gada ES fondu plānošanas periodā īstenotajiem projektiem, veicot gan pārbaudes projektu īstenošanas vietās, gan vērtējot finansējuma saņēmēju gada pārskatus, gan - analizējot finanšu rādītāju datus.

2017. gadā pēcuzraudzība tika nodrošināta 957 projektiem.

2017. gadā tika izvērtēti 374 gada pārskati, bet projektu īstenošanas vietās tika veiktas 157 pārbaudes. Ņemot vērā projektu pēcuzraudzības gaitu, faktisko apstākļu noskaidrošanai tika ielānotas papildus pārbaudes projektu īstenošanas vietās, kā arī daļa pārbaudžu, kas tika plānotas 2018. gadā aktivitātē “Augstas pievienotās vērtības investīcijas”, tika veiktas jau 2017. gadā.

Projektu pēcuzaudzības funkcija LIAA ir jānodrošina līdz pat 2025. gadam, kad atbilstoši aktivitāšu MK noteikumiem beigsies pēcuzaudzības termiņš pēdējiem 2007.-2013. gada ES fondu plānošanas periodā īstenotajiem projektiem.

Informācija par 2007.-2013. gada ES fondu plānošanas periodā īstenotajām aktivitātēm ir pieejama LIAA tīmekļa vietnes www.liaa.gov.lv sadaļā *Fondi*.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2017. gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.2.2. Eksporta veicināšana

Darbības virziena mērķis.

Eksporta apjoma pieaugums atbalstītajos komersantos divus gadus pēc atbalsta saņemšanas 2020. gadā, salīdzinot ar eksporta apjomu, atbalsta līguma noslēgšanas brīdī (2016.–2018. gados) 2 % (rādītājs tiks apzināts 2020. gadā).

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja Budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”;
- 62.07.00 “Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)”;
- 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”.

2017. gadā paveiktais

Pārskata periodā tika turpināts darbs pie projekta “Starptautiskās konkurētspējas veicināšana” (turpmāk darbības virziena pārskatā - Projekts) īstenošanas. Projekts uzņēmumu vidū ir guvis ļoti lielu atsaucību. Tas parāda, ka šī programma atbalsta saņēmējiem ir ļoti interesanta un atbalsta finansējuma saņemšanas procedūra ir saprotama un vienkārša.

Pārskata periodā tika noslēgti **605 jauni līgumi** par atbalsta sniegšanu. Izvērtēti un apmaksāti 1795 maksājuma pieprasījumi par kopējo atbalsta summu 7 410 895.13 *euro*. No Projekta sākuma līdz 31.12.2017. kopā noslēgti 1617 līgumi. Izvērtēti un apmaksāti 2732 maksājuma pieprasījumi par kopējo atbalsta summu 10 930 488.39 *euro*.

Atbalstu skaits Projekta mērķa grupas dalībai izstādēs, tirdzniecības misijās vai Latvijas augstu valsts amatpersonu vizītēs, konferencēs un semināros ārvalstīs 2017. gadā ir bijis 1745, savukārt atbalstu skaits Projekta mērķa grupas ražotņu un produktu atbilstības novērtēšanai ir 57.

Eksporta veicināšanas pakalpojumi uzņēmumiem tika sniegti cieši sadarbojoties LIAA projektu vadītājiem Rīgā ar **21 Latvijas pastāvīgajām Ārējām ekonomiskajām pārstāvniecībām** – AAE, Azerbaidžānā, Baltkrievijā, Dānijā, Francijā, Itālijā, Japānā, Kazahstānā, Krievijā, Ķīnā (Pekinā), Ķīnā (Šanhajā), Lielbritānijā, Lietuvā, Nīderlandē, Norvēģijā, Singapūrā, Somijā, Polijā, Ukrainā, Vācijā un Zviedrijā.

Nodrošinot Projekta ieviešanu un turpinot īstenot EEN programmu Latvijā, kas tiek finansēta Eiropas Komisijas Konkurētspējas un inovāciju ietvarprogrammas (CIP) ietvaros, komersantiem tika nodrošināta iespēja turpināt saņemt LIAA sniegtos eksporta atbalsta pakalpojumus konkurētspējas veicināšanai.

Nodrošinot eksporta atbalsta pakalpojuma ieviešanu, 2017. gadā LIAA noorganizēja **200 uzņēmumu** dalību **26 nacionālos stendos starptautiskajās izstādēs** Vācijā, Francijā, AAE, Japānā, Lielbritānijā, Itālijā, Ķīnā, Zviedrijā un ASV).

Nemot vērā uzņēmumu lielo interesi par dalību nacionālajos stendos dažādos tirgos, papildus lielajiem nacionālajiem stendiem ar speciāli izstrādātu dizaina risinājumu, bet, izmantojot standarta stenda konstrukcijas, tika noorganizēti arī **15 mazie nacionālie stendi** Somijā, Ķīnā, Indijā, Ukrainā, Polijā, Baltkrievijā un Lielbritānijā, kuros piedalījās 93

uzņēmumi. Šādā veidā par salīdzinoši nelieliem līdzekļiem, uzņēmumiem tiek sniegta iespēja iepazīties ar tirgu un izvērtēt, vai nākamajā gadā attiecīgajā izstādē ir lietderīgi organizēt lielo nacionālo standu vai arī uzņēmumiem startēt ar individuālu standu.

Jāatzīmē Latvijas uzņēmumu dalība jau trešo gadu pēc kārtas LIAA organizētajā nacionālajā standā IKT izstādē "GITEX technology Week 2017" AAE (Dubajā), kas norisinājās 2017. gada oktobrī. Pasākumā nedēļas ietvaros vienlaicīgi norisinājās gan izstāde, gan arī konferences par jaunākajām tendencēm tehnoloģiju nozarē.

Izstāde ir unikāla ar to, ka vienkopus apvieno jaunākās tehnoloģijas un inovācijas ar augstu pievienoto vērtību. Uzņēmēji uzskata, ka šī ir viena no vērtīgākajām nozares izstādēm, kurā būtu nozīmīgi piedalīties arī nākamajos gados – izstāde ir ļoti aktuāla, iegūtie kontakti ietver valstis no visa reģiona. Kopumā izstādes ietvaros iegūti 310 kontakti (aptverot potenciālos sadarbības partnerus no tādām valstīm kā AAE, Saūda Arābija, Jemena, Bahreina, Ķīna, Indija, Pakistāna, Irāna u.c.), kontakti, kuri ietver potenciālu darījumu pazīmes – 90. Izstādes ietvaros noslēgti 5 sadarbības līgumi.

Izceļams nacionālais stands inženierozaru izstādē Vācijā "Hannover Messe" (Hannoverā), kurā Latvijas uzņēmumi tika pārstāvēti divos tematiskajos standos - "Zinātniskā izpēte un tehnoloģijas" (5 uzņēmumi), „Piegādes industrija” (8 uzņēmumi). Pasākuma laikā uzņēmumi nodibināja vairāk nekā 400 jaunu biznesa kontaktu, no kuriem 140 ietvēra nākamo darījumu pazīmes, kā arī izstādes laikā tika noslēgti 2 līgumi.

2017. gadā pirmo reizi tika organizēts Indijā - pārtikās ražotāju izstādē "World Food India" (Nūdēli). Dalība izstādē vērtējama kā veiksmīga – nodibināti vairāk nekā 460 jauni biznesa kontakti, no kuriem vairāk nekā 40 ietvēra nākamo darījumu pazīmes. Īpaši izceļama interese par Latvijā ražoto dzeramo ūdeni.

Kā vieni no nozīmīgākajiem 2017. gada pasākumiem jāmin arī LIAA organizētās *Latvijas dienas Lietuvā, Itālijā, Baltkrievijā un Spānijā*, kuru ietvaros notika Latvijas produktu degustācijas, pavāru meistarklases, modes skates, kultūras pasākumi, kuru laikā ārvalstu patērētājs guva informāciju par Latvijas garšām, smaržām, kultūras tradīcijām.

2017. gadā tika noorganizētas *46 dažādu nozaru un apjoma tirdzniecības misijas*, tai skaitā *11 uzņēmēju delegācijas valsts augstāko amatpersonu vizīšu laikā*, kurās kopumā piedalījās *513 uzņēmēji*. Tirdzniecības misijas tika organizētas uz Nīderlandi, Zviedriju, Franciju, Vāciju, AAE, Itāliju, Kazahstānu, Uzbekistānu, Honkongu, Ēģipti, Lielbritāniju, Poliju, Somiju, ASV, Moldovu, Lietuvu, Dāniju, Ķīnu (Šanhaju, Ningbo) un Kanādu.

2017. gada nogalē tika ieguldīts liels darbs, organizējot IKT nozares un jaunuzņēmumu *tirdzniecības misiju un nacionālo standu izstādē/konferencē "SLUSH"* Somijā (Helsinkos). Standā piedalījās 8 dalībnieki, papildus 5 dalībnieki – tirdzniecības misijā, tai skaitā Latvijas Start-up uzņēmumu asociācija un nodibinājums "TechChill". Konference ir lielākā IT jaunuzņēmumu konference Eiropā, kuru katru gadu apmeklē ap 18 000 apmeklētāju, investoru un uzņēmumu vadītāju. Visi Latvijas uzņēmumi, kuri piedalījās tirdzniecības misijā un nacionālajā standā, pasākumu vērtēja ļoti pozitīvi un izteica vēlmi doties uz "SLUSH" konferenci arī nākamajā gadā. Tirdzniecības misijas dalībnieki uzsvēra, ka šis pasākums ir ļoti noderīgs, lai iegūtu jaunus kontaktus, sadarbības partnerus un investorus. Pasākuma laikā daļa Latvijas uzņēmēju ieguva jaunus kontaktus, lai popularizētu Latvijas start-up vidi arī citās valstīs, bet daļa - ieguva vairākus potenciālos klientus, ar kuriem norisinās tālākas pārrunas.

Papildus minētajam, LIAA noorganizēja *62 Latvijas uzņēmumu individuālās vizītes uz ārvalstīm*: Somijā – 17, AAE – 14, Francijā – 8, Lietuvā – 3, Baltkrievijā - 3, Japānā – 5, Norvēģijā – 1, Kazahstānā – 1, Lielbritānijā – 8, Krievijā - 2.

2017. gadā LIAA apstrādāja *818 pieprasījumus/eksporta projektus*. Lielākais pieprasījumu skaits saņemts LIAA pārstāvniecībās Lielbritānijā, Vācijā, Somijā, Francijā, Dānijā, Nīderlandē, Japānā, Polijā. Pieprasījumi saņemti tādās nozarēs kā vieglā rūpniecība, pakalpojumi, inženierzinātnes, kokapstrāde un mēbeļu ražošana, pārtikas rūpniecība, ķīmijas rūpniecība, farmācija, kosmētika, transports un loģistika, būvniecība, radošās nozares.

Noorganizēta **41 ienākošā potenciālo sadarbības partneru vizīte Latvijā**. Potenciālie sadarbības partneri (ārvalstu uzņēmumu pārstāvji, iepircēji u.tml.) ieradās vizītēs no Nīderlandes (dizains, pārtika), Somijas (būvniecība, metālapstrāde, kokapstrāde, dizains), Lielbritānijas (IKT, apakšveļa), Ķīnas (kokapstrāde, pārtika), Francijas (dizains, mēbeles), Japānas (dizains, tekstils), Krievijas (apakšveļa, pārtika), AAE (būvmateriāli, loģistika), Kazahstānas (loģistika), Singapūras (pārtika), Dānijas (metālapstrāde), Dienvidkorejas (valsts sektors).

Atbilstoši Latvijas uzņēmumu interesēm un izvēlētajiem mērķa tirgiem LIAA no tās rīcībā esošajām ārvalstu kompāniju datu bāzēm **atlasīja potenciālos sadarbības partnerus**, tādejādi sniedzot atbalstu uzņēmējiem biznesa partneru meklēšanā un **biznesa piedāvājumu izplatīšanā**.

Interese par sadarbību ar Latvijas kompānijām EEN tīkla ietvaros tika saņemta no 270 ārvalstu kompānijām. 207 Latvijas uzņēmumi bija interesējušies par ārvalstu kompāniju sadarbības piedāvājumiem, kas izvietoti EEN biznesa piedāvājumu datu bāzē. Ar EEN iesaisti noslēgti 9 biznesa sadarbības līgumi.

Pārskata periodā noorganizētas **11 žurnālistu vizītes** no Singapūras, Saūda Arābijas un AAE, Francijas, Lielbritānijas, Spānijas, Krievijas un Gruzijas, lai veidotu publikācijas un sižetus par divpusējo ekonomisko sadarbību.

Informācija un konsultācijas

Vienlaicīgi ar eksporta atbalsta pasākumu sniegšanu, LIAA turpināja sniegt **konsultācijas**. Kopumā 2017. gadā Latvijas uzņēmumiem tika sniegtas **2454 konsultācijas** ar eksportu saistītos jautājumos (konsultācijas par ārējiem tirgiem, biznesa partneru meklēšana, eksporta nosacījumi, LIAA eksporta atbalsta pakalpojumi, ES finanšu piesaistes jautājumi u.c.), tai skaitā **689 konsultācijas** ir sniedzis EEN Latvijā

Pārskata periodā **LIAA tīmekļa vietnē** www.liaa.gov.lv regulāri tika ievietota, aktualizēta un gatavota informācija latviešu, angļu, krievu, japāņu un ķīniešu valodā.

Sadaļā **Pasākumu kalendārs** ievietota un aktualizēta informācija par **328 LIAA organizētajiem pasākumiem** Latvijā un ārvalstīs, un **234 citām LIAA aktualitātēm eksporta, investīciju piesaistes, Eiropas fondu, tūrisma un inovācijas jomā**. Publikāciju sadaļā ievietoti **10 LIAA informatīvie materiāli** (izdevumi, video, LIAA ziņas) par eksportu, inovācijām, biznesa uzsākšanu, investīcijām, ES fondiem u.c. tēmām. Regulāri sagatavota, ievietota un aktualizēta informācija eksporta vietnē <http://eksports.liaa.gov.lv>

2016. gada 12 mēnešos Latvijas Ārējās tirdzniecības portālā **www.exim.lv** publicēta informācija par **2660 Latvijas kompānijām**.

Biznesa sludinājumu sadaļā ievietota informācija par **1534 piedāvājumiem**, no kuriem **1507 ir sludinājumi no ārvalstīm, bet 27 – no Latvijas**. Ārvalstu biznesa sludinājumi visvairāk bijuši no Lielbritānijas, Vācijas, Spānijas, Itālijas, Francijas, Polijas. Galvenās nozares – IT, finanses, pārtikas produktu ražošana, iekārtu ražošana, būvniecība un celtniecības materiālu ražošana. (skat. <http://www.exim.lv/proposals>.)

Sadaļā **Pasākumi** ievietota informācija par **810 pasākumiem (61 Latvijā un 749 ārzemēs)**. Visbiežāk ievietota informācija par pasākumiem Francijā, Ķīnā, Vācijā, Uzbekistānā u.c. valstīs. Nozīmīgākās nozares pasākumu kalendārā – pārtikas rūpniecība, veselības aprūpe, IT, tekstilrūpniecība, finanses, atjaunojamā enerģija. (skat. <http://www.exim.lv/events>).

Pārskata periodā tika sagatavots saturs nozaru aprakstiem angļu valodā par divpadsmit nozarēm un atjaunotā informāciju ievietota Latvijas tautsaimniecības nozaru uzņēmumu elektroniskajos katalogos, t.sk. atjaunota informācija angļu valodā par vairāk nekā 2500 Latvijas uzņēmumiem. Ar nozaru katalogiem var iepazīties <http://www.exim.lv/industries>.

Lai paplašinātu zināšanas par būtiskiem jautājumiem, kas jāzina uzņēmumiem eksportējot, kā arī, lai sniegtu izsmeļošu informāciju par starptautiskajiem tirgiem, viens no sniegtajiem pakalpojumiem, ko LIAA sekmīgi turpināja 2017. gadā, bija **informatīvo un izglītojošo semināru** organizēšana. Detalizētu informāciju skatīt pārskata 5. sadaļā.

6. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Eksporta veicināšanā

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1. Veicināta informācijas pieejamība Latvijas komersantiem par ārējiem tirgiem	1.1. Publicētās informāciju vienības LIAA mājaslapā	2850	4571
	1.2. Komersantu skaits LIAA organizētajos informatīvajos semināros	1400	1900
	1.3. Konsultāciju par ārējiem tirgiem skaits	1610	1166+ 599= 1765
2. Nodrošināta eksporta projektu un pieprasījumu identificēšana un apstrāde	2.1. Apstrādāto eksporta projektu/pieprasījumu skaits	900	818
3. Sniegts atbalsts komersantiem konkurētspējās un eksportspējas veicināšanai	3.1. Atbalsta saņēmēju komersantu skaits ĀTVD organizētajās ārējā mārketinga aktivitātēs	500	958
	3.2. Sniegto atbalstu skaits (granti)	1730	1691
	3.3. Atbalstīto komersantu skaits (granti) (unikālie atbalsta saņēmēji)	700	501
4. Palielināta valsts atpazīstamība	4.1. Organizēto ekonomisko mediju vizīšu skaits	9	11
	4.2. Latvijas dienas ārvalstīs (skaits)	4	4

Budžeta līdzekļu izlietojums 2017. gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.2.3. Investīciju veicināšana un piesaiste

Darbības virziena mērķis

Laika periodā no 2017.-2019. gadam piesaistītas ārējās tiešās investīcijas vismaz 300 milj. eiro apmērā, kopumā radot vismaz 3000 jaunas darba vietas.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”;
- 62.07.00 “Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)”.

2017. gadā paveiktais

POLARIS process[®] Investīciju piesaistes aktīvākai, plānveidīgai un efektīvākai pieejamo, finanšu līdzekļu izmantošanai LIAA pārskata periodā turpināja 2010. gadā uzsāktās investīciju piesaistes stratēģijas **POLARIS procesa** īstenošanu, kas paredz vienotu un saskaņotu ministriju, pašvaldību, infrastruktūras uzņēmumu un valsts iestāžu rīcību stratēģiski nozīmīgu vietējo un ārvalstu investīciju projektu īstenošanā, kā arī paredz procesā cieši sadarboties arī ar privāto sektoru, universitātēm un zinātniskajām institūcijām.

Strādājot ar valsts sektoru, lai nodrošinātu saskaņotu starpresoru sadarbību sekmīgai investīciju projektu īstenošanai, 2017. gada augustā tika nodrošināta ***Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes (POLARIS padome) sekretariāta funkciju izpilde***, organizējot tās norisi un veicot sekretariāta funkciju. Padomes sastāvā darbojas ekonomikas, satiksmes, finanšu, ārlietu, zemkopības, izglītības un zinātnes, vides, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministri, kā arī pēc nepieciešamības tiek pieaicināti valsts un pašvaldību institūciju, infrastruktūras uzņēmumu, nevalstisko organizāciju pārstāvji un citi eksperti izskatāmo jautājumu kompetences ietvaros. Padomes mērķis ir nodrošināt saskaņotu starpresoru sadarbību sekmīgai investīciju projektu īstenošanai Latvijas valsts interesēs un īpaši pievērsties aktuāliem problēmjautājumiem investīciju piesaistes jomā.

POLARIS padomes sēdē tika izskatīti trīs jautājumu bloki:

- 1) par Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes 2016. gada 2. decembra protokolā Nr.17 doto uzdevumu īstenošanas gaitu;
- 2) par atbalstāmiem investīciju projektiem Centrāleiropas un Austrumeiropas valstu un Ķīnas sadarbības formāta 16+1 ietvaros;
- 3) par EM informatīvo ziņojumu “Informatīvais ziņojums par ārvalstu investīciju piesaistes mehānisma pilnveidi un POLARIS procesa uzlabošanu”.

Sadarbībā ar VARAM, EM, LU, RTU tika turpināts darbs pie konsorcijs un nepieciešamās likumdošanas bāzes izveides H2020 projektam attiecībā uz zemes dzīļu izpēti Kurzemē, nodrošinot nepieciešamo komunikāciju ar potenciāliem sadarbības partneriem Vācijā un Zviedrijā. Sadarbībā ar EM nodrošināta grozījumu likumā “Par zemes dzīlēm” (1076/Lp12) virzība un atbalstīšana Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā, nodrošinot iespēju zinātniskām institūcijām, kuras pamatdarbība ir saistīta ar pētniecību dabas zinātņu jomā un kurai piešķirti publisko tiesību vai starptautisko publisko tiesību subjektu finanšu resursi šā likuma 7. panta pirmajā punktā minētās izpētes veikšanai īstenot zemes dzīļu izpēti.

Veidojot **sadarbību ar privāto sektoru** 2017. gada maijā sadarbībā ar Ārvalstu investoru padomi Latvijā, tika noorganizēta **21. Latvijas valdības un Ārvalstu investoru padomi Latvijā tikšanās**.

Tikšanās laikā diskusiju veidā tika pārrunāti un aktualizēti jautājumi, kas skar izglītības jomu, atkritumu apsaimniekošanas un enerģētikas jomu, ēnu ekonomiku, investīciju vides kvalitāti un maksātspējas procesu. Tika izteikti priekšlikumi uzņēmējdarbības vides uzlabošanai, kā arī sniegts ieskats no MK locekļu puses par Ārvalstu investoru padomes Latvijā 2016. gadā sniegto rekomendāciju ieviešanas progresu.

POLARIS procesa ietvaros **strādājot ar pašvaldībām**, 2017. gadā noslēgti 4 jauni līgumi par sadarbību ārvalstu investīciju piesaistē. Kopumā POLARIS procesa ietvaros ar pašvaldībām noslēgti 41 sadarbības līgumi.

Noslēgto sadarbības līgumu ietvaros ir sagatavota informācija 28 investoriem par potenciālajiem 33 pašvaldību 168 piedāvājumiem attiecībā uz nekustamajiem īpašumiem, kā potenciālajiem investīciju objektiem.

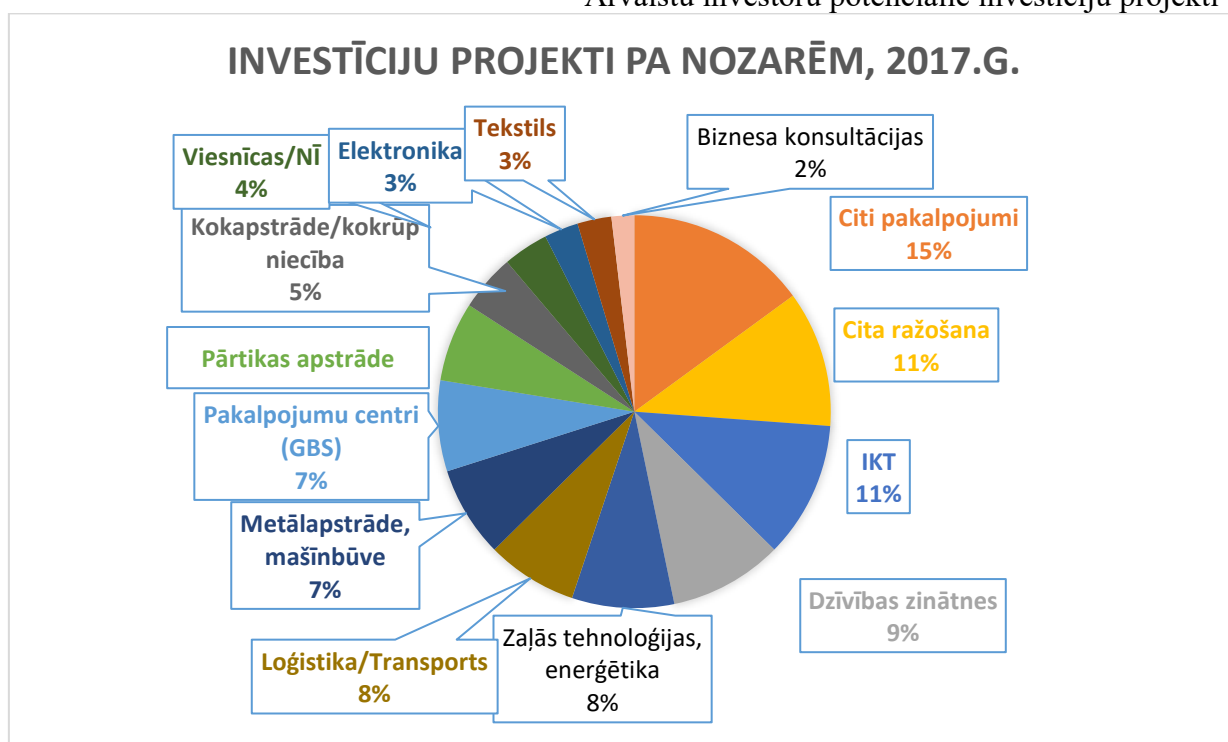
Mērķtiecīgs darbs ārvalstu investīciju piesaistei rezultējās gan ar jauniem investīciju projektiem, gan esošo investīciju turpmāku attīstību Latvijā. 2017. gadā ar LIAA atbalstu **18 uzņēmumi pieņēma pozitīvu lēmumu īstenot investīciju projektus Latvijā**. Investīciju nodomiem pilnībā īstenojoties, sagaidāmas investīcijas vismaz 120,75 milj. *euro* apmērā. Kopumā tiktu radītas vismaz 1524 jaunas darba vietas.

Vērtējot, kādās nozarēs vislielāko interesi izrādīja ārvalstu investori 2017. gadā (skatīt 1. diagrammu), tad no kopējā projektu skaita (t.i. 110) 16 projekti, jeb 15% “citu pakalpojumu” nozarē (piemēram, derīgo izrakteņu izpēte un ieguve, finanšu pakalpojumi, vides attīrīšana), 12 projekti, jeb 11% ir “cita ražošana”, kas sevī ietver, piemēram, filtru ražošanu, kosmētiku, u.c., kas nav nodalāmi pie kāda no POLARIS nozarēm. Tāpat 11% ir bijuši IKT nozarē. Pēc skaita nākamais lielākais sektors ir dzīvības zinātnes ar 10 projektiem, jeb 9%. Tam seko zaļās tehnoloģijas ar 9 projektiem un loģistika/transports, pakalpojumu centri, metālapstrāde un mašīnbūve, katram ar 8 projektiem, jeb 7%. Tai seko pārtikas pārstrāde, katrai pa 7 projektiem jeb 6% no kopējā projektu skaita. Tomēr, ja skaita IKT un GBS (pakalpojumu centri) nozares kopā (balstoties uz POLARIS nozaru sadali), tad tie sastāda 18% (jeb 20 projekti), kas ir aptuveni piektā daļa no visiem apkalpotajiem ārvalstu investīciju projektiem.

Jāatzīmē, ka kopumā 68% (75 projekts) no visiem projektiem ir vienā no POLARIS stratēģiskajām nozarēm.

1. diagramma.

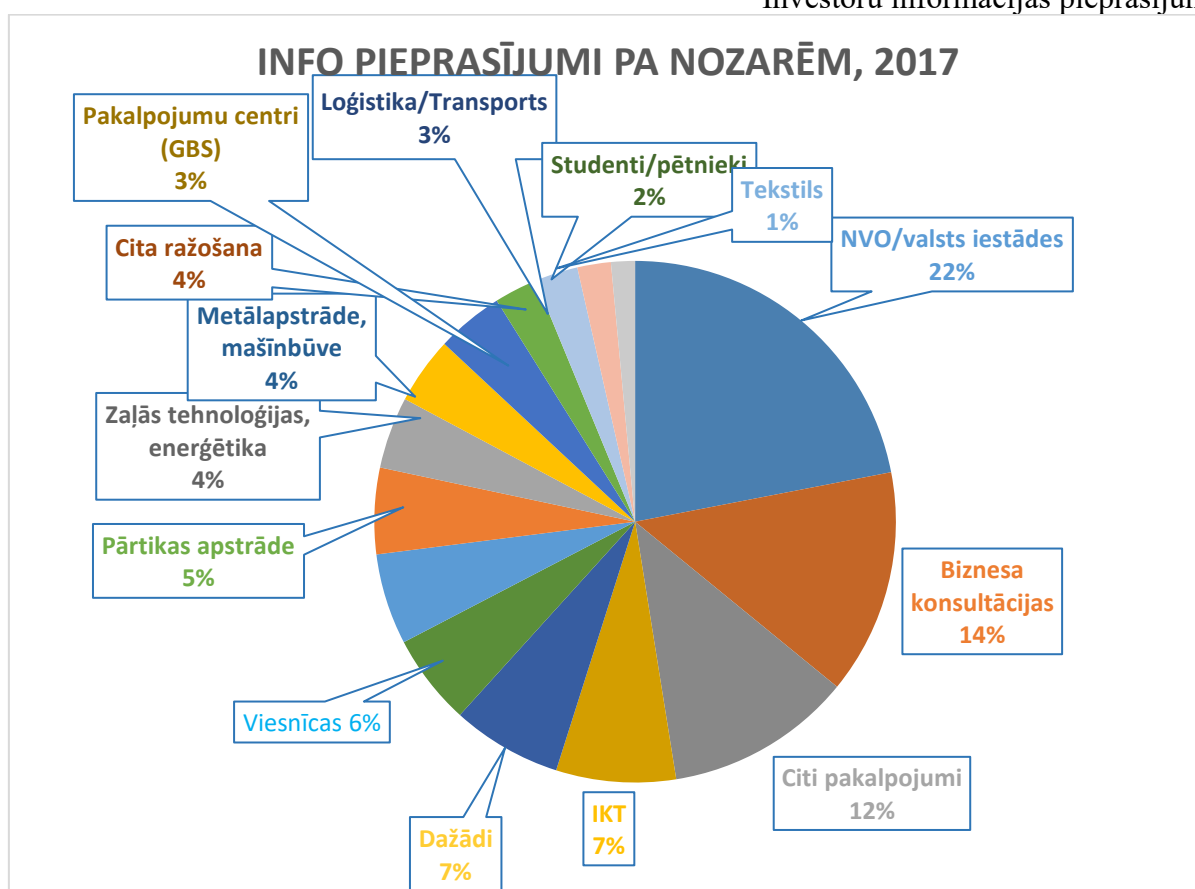
Ārvalstu investoru potenciālie investīciju projekti

Informācijas pieprasījumu sadalījums pa nozarēm ir krietni citādāks, šeit vislielāko daļu pieprasījumu (21%) veido Latvijas un ārvalstu nevalstiskās organizācijas/valsts pārvaldes nozares (74 pieprasījumi). Tam seko Biznesa konsultācijas ar 47 pieprasījumiem, jeb 13% un “Citi pakalpojumi”, piemēram, finanšu starpniecība, personāla atlase, izglītība, ēdināšanas pakalpojumi, tirdzniecība, tūrisms, u.c. – kopā 39 pieprasījumi, jeb 11%. IKT sektorā saņemti 25 pieprasījumi, tomēr pievienojot klāt GBS (pakalpojumu centrs) nozaru ar 9 pieprasījumiem, kopā tie veido 10% no kopējā pieprasījumu skaita. Pārtikas apstrāde sastāda nedaudz vairāk nekā 5% no kopējā apjoma, jeb 18 pieprasījumi. Tai seko zaļās tehnoloģijas, enerģētika, kā arī Metālapstrāde un mašīnbūve, un Cita ražošana – katram pa 4%.

Kopumā 32% no visiem pieprasījumiem ir vienā no POLARIS stratēģiskajām nozarēm. (skatīt 2. diagrammu)

2. diagramma.
Investoru informācijas pieprasījumi

Investīciju projektu un informācijas pieprasījumu dalījums pa valstīm

Visvairāk potenciālo investīciju projektu – kopumā 90 projekti no 91, jeb 82%, ar ko tika strādāts 2017. gadā, nāk no valstīm, kurās atrodas LIAA pārstāvniecības, līderēm esot Lielbritānijai (10 projekti jeb 9%), Ķīnai un Vācijai (katrai 9 projekti jeb 8%). Tām seko ASV ar 8 projektiem jeb 7%.

7. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Investīciju veicināšanā un piesaistē

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1. Efektīva LIAA pārstāvniecību	1.1. LIAA pārstāvniecībā identificēto potenciālo investoru	40 (2)	48

iesaiste investīciju piesaistē	skaits, kas ir izraudījuši pastiprinātu interesi par investīciju iespējām Latvijā un/vai pieteicis vizīti Latvijā (iekavās: vidēji no vienas pārstāvniecības identificētais investīciju projektu skaits)		
2. Nodrošināta potenciālo ārvalstu tiešo investīciju projektu apkalpošana	2.1. Noorganizētas vizītes pie potenciālajiem investoriem (vizīšu skaits)	150	191 (t.sk. 131 vizītes ārvalstīs, 60 pēcapkalpošanas ietvaros)
	2.2. Noorganizētas potenciālo investoru vizītes Latvijā (vizīšu skaits)	80	114
	2.3. Atbalsts Latvijā strādājošiem investoriem (pēcapkalpošanas projektu skaits)	60	70

Budžeta līdzekļu izlietojums 2017. gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.2.4. Inovācijas veicināšana

Darbības virziena mērķis

Tehnoloģiju aģentūras izveide, lai nodrošinātu tehnoloģiju pārneses procesa īstenošanu un sniegtu atbalstu inovatīviem uzņēmumiem.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogramma

- 62.07.00 “Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)”.
- 69.06.00 “Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības projekti”.

2017. gadā ERAF fonda ietvaros īstenotas vairākas aktivitātes, kas veicināja zināšu un tehnoloģiju pārneses procesu attīstību, sekmēja uzņēmumu un pētniecības sektora sadarbību, ražošanas procesu modernizāciju un efektivitāti, kā arī sabiedrības motivēšanu iesaistīties uzņēmējdarbības un inovācijas aktivitātēs.

Tehnoloģiju pārneses programmas ietvaros LIAA aktīvi īstenoja inovācijas vaučeru atbalsta pakalpojumus, sniedza atbalstu pētniecības rezultātu komercializācijai un jaunuzņēmumu darbībai.

Inovācijas vaučeru atbalsts

Kopumā 2017. gadā tika saņemti 14 inovāciju vaučeru projekta pieteikumi pētniecībai, no kuriem noslēgti 7 atbalsta līgumi, kā arī saņemts 1 inovāciju vaučeru projekta pieteikums augsti kvalificētu darbinieku piesaistei, ar kuru arī noslēgts atbalsta līgums.

Pārskata periodā turpinājās vaučeru *publicitātes kampaņa*. Tās ietvaros ir bijušas vairākas publikācijas/preses relīzes par atbalsta iespējām dažādos nacionālajos un reģionālajos medijos.

Tāpat *sniegtas konsultācijas* par atbalsta iespējām un organizēti pasākumi interesentiem par inovāciju atbalsta instrumentiem – tīklošanās seminārs "IKT veiksmes kods: zinātne" un seminārs "Vai ražotājiem garšo zinātne?".

Gada nogalē tika rīkots pasākums – “tīklošanās” vaučeru programmas ieviešējiem un pakalpojumu sniedzējiem, uz kuru tika aicināti pētniecības organizāciju u.c. inovācijas vaučeru pakalpojumu sniedzēju pārstāvji un atbalsta saņēmēji.

Atbalsts pētniecības rezultātu komercializācijai

Gada sākumā LIAA organizēja semināru “Atbalsts pētniecības rezultātu komercializācijai” ar mērķi informēt sabiedrību par programmas nosacījumiem un sniegt konsultācijas potenciālajiem projektu iesniedzējiem.

Martā tika organizētas pētniecisko ideju nozares validācijas jeb *pitch* sesijas, lai saņemtu nozares pārstāvju novērtējumu ideju komercializācijas potenciālam. Kopumā tika organizēti četri ekspertu paneļi, kuros tika prezentētas 59 tehnoloģijas, kuras pārstāvēja 59 pētniecisko organizāciju pārstāvji.

No 2017. gada 18. aprīļa līdz 2017. gada 19. maijam norisinājās pētījumu rezultātu komercializācijas projektu iesniegumu pieņemšana pirmajā kārtā. Tika saņemti 40 projekta iesniegumi.

Ar 17 pētniecības organizācijām tika noslēgti līgumi par dalību tehnoloģiju pārneses pasākumā, pamatojoties uz noslēgtajiem līgumiem, pētniecības organizācijām līdz 2022. gada beigām būs iespēja saņemt atbalstu pētījumu rezultātu komercializācijai.

Lai sagatavotos zinātnisko institūciju komercializācijas ideju prezentācijai, 2017. gada oktobrī tika noorganizētas pētniecisko organizāciju komercializējamo ideju “pitch” sesijas. Kopā tika prezentētas 85 pētniecisko organizāciju idejas. Savukārt pirms zinātnieku “pitch” prezentācijām tika organizēts sagatavošanās seminārs, kas pulcēja plašu zinātnisko institūciju pārstāvju loku. Seminārā gan LIAA pārstāvji, gan zinātnieki-uzņēmēji rādīja labos piemērus un pieredzes stāstus par zinātnisko ideju prezentāciju investoru pārstāvjiem.

2017. gada ceturtajā ceturksnī tika izsludināta pētījumu rezultātu komercializācijas projektu iesniegumu pieņemšana otrajā kārtā. Decembrī noslēdzās projektu pieņemšana pētījumu rezultātu komercializācijas projektu otrajā kārtā. Tika saņemti 66 pieteikumi no 15 publiskajām pētniecības organizācijām. Vērtēšanas procesā iesaistot Eiropas Komisijas ekspertus, tika apstiprināti 30 projekti, komercializācijas stratēģiju un tehniski ekonomisko priekšizpētes izstrādei.

Jaunuzņēmumu darbības atbalsts

Ar mērķi detalizēti izskaidrot, kam paredzēts Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likums, kādas iespējas tas sniedz un kādi uzņēmumi var pretendēt uz atbalstu likuma ietvaros, pārskata periodā tika noorganizēti 3 semināri “Jaunuzņēmumu darbības atbalsta instrumenti” un seminārs “Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likums – nosacījumi un iespējas”.

Ikdienas darbā tika sniegtas individuālas konsultācijas potenciālajiem klientiem gan telefoniski, gan klātienē, kā arī sniegtas konsultācijas dažādos jaunuzņēmumu ekosistēmas dalībnieku pasākumos.

Februārī pasākuma *Riga Venture Summit* ietvaros tika prezentēts sadarbībā ar Latvijas Start-up uzņēmumu asociāciju Startin.LV sagatavotais buklets “*Startup magazine*”.

Jūlijā Londonā (Lielbritānija) norisinājās “*London Unbound*” pasākums, kurā darbojās LIAA nacionālais stends ar deviņiem Latvijas jaunuzņēmumiem un inovatīvo ideju autoriem. Dalība pasākumā ļāva uzrunāt plašu auditoriju, tajā skaitā ārvalstu jaunuzņēmumus un inovatīvo ideju autorus, starptautiskus riska kapitāla investorus, kā arī medijus un citus *start-up* ekosistēmā ieinteresētus cilvēkus.

Septembra sākumā LIAA apmeklēja DLD Innovation Festival, kura ietvaros norisinājās vairākas tikšanās ar citu valstu jaunuzņēmumiem, ekosistēmas dalībniekiem, akcelerācijas programmām un riska kapitāla investoriem. Rezultātā septembra beigās Rīgā ieradās akcelerācijas programma LUISS ENLABS, kura darbojas zem LVenture Group (viens no nozīmīgajiem riska kapitāla investoriem Eiropā), ar nolūku iepazīt Latvijas jaunuzņēmumu ekosistēmu un identificēt sadarbības iespējas.

Gada nogalē tika sagatavots *informatīvs materiāls* par jaunuzņēmumiem *start-up* žurnālam CoFounder – informējot par Latvijas jaunuzņēmumu ekosistēmu, valsts atbalsta veidiem, ar veiksmes stāstiem uc. Žurnāls tika aktīvi izplatīts pasākumu “Digital Freedom Festival” un “Slush” laikā.

Tika sagatavoti *informatīvi materiāli* par jaunuzņēmumiem diviem medijiem – Startupi.com.br (Brazīlijas medijs) un dineirovivo.pt (Portugāles medijs).

2017. gada beigās no AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" tika iegādāta jaunuzņēmumiem speciāli izveidotā interneta platforma “Labs of Latvia”, kas tiks pilnveidota un būs spēcīgs ārvalstu investoru un jaunuzņēmumu piesaistes rīks. Šajā tīmekļa vietnē būs apkopota visa jaunuzņēmumam interesējoša informācija. Plānots, ka tīmekļa vietne darbu uzsāks 2018. gadā.

Visa gada garumā turpinājās darbs pie aktīvas jaunuzņēmumu un riska kapitāla piesaistes ar nolūku ģenerēt jaunus pieteikumus jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumā norādītajiem atbalsta veidiem. Līdz ar to turpinājās aktīva komunikācija un sadarbība ne tikai ar vietējās ekosistēmas dalībniekiem (LATBAN, TechChill, Startupwise guys, TechHub, Labs of Latvia, Komercializācijas reaktors u.c.), bet sadarbība tika veidota arī dažādos starptautiskos pasākumos.

Kopumā pārskata periodā tika saņemts viens riska kapitāla investora pieteikums, kas jaunuzņēmumu darbības vērtēšanas komisijas sēdē tika apstiprināts kā pirmais riska kapitāla investors, un viens jaunuzņēmuma pieteikums, kas pēc jaunuzņēmumu darbības vērtēšanas komisijas sēdes tika apstiprināts kā pirmais kvalificētais jaunuzņēmums.

Sniedzot konsultācijas uzņēmumiem par to iespējām saņemt atbalstu, tika identificētas vairākas apgrūtināšas Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likuma normas, kas neļauj uzņēmumiem pieteikties atbalstam. Šī informācija tika apkopota un nodota Ekonomikas ministrijai ar mērķi ierosināt veikt grozījumus normatīvajos aktos.

Pārskata perioda 4. ceturksnī stājās spēkā MK noteikumu Nr.692 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 1.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt privātā sektora investīcijas P&A” 1.2.1.2. pasākuma “Atbalsts tehnoloģiju pārneses sistēmas pilnveidošanai” īstenošanas noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 692) grozījumi, kas paredzēja papildu atbalstu veidu jaunuzņēmumu dalībai izstādēs, konferencēs un tiešajām vizītēm pie potenciālā investora vai sadarbības partnera ārvalstīs.

Tāpat MK noteikumos Nr.692 tika iekļauta jauna darbība, Latvijas tēla veidošana ārvalstīs inovāciju jomā, tai skaitā veicinot jaunuzņēmumu veidošanos un to atpazīstamību Latvijā un ārvalstīs, sniedzot informāciju un organizējot jaunuzņēmumu popularizēšanas pasākumus un piedaloties tajos, sekmējot investoru piesaisti jaunuzņēmumiem, izstrādājot mārketinga un publicitātes pasākumus, lai informētu sabiedrību par jaunuzņēmumu nozares aktualitātēm.

Ņemot vērā tiesību aktu izmaiņas, LIAA 4. ceturksnī uzsāka darbu pie iekšējā normatīvā akta par iepriekšminētā atbalsta piešķiršanu un uzskaiti – izstrādes.

Informācijas pieejamība un publicitāte

Tehnoloģiju pārneses programmas un Inovāciju motivācijas programmas ietvaros LIAA aktīvi informēja un iedrošināja sabiedrību uzsākt inovatīvu uzņēmējdarbību.

25. un 26. augustā, Rīgā, Lucavsālas atpūtas parkā norisinājās pirmais *tehnoloģiskās intereses un jaunrades veicināšanas festivāls iNOVUSS*. Pasākums sniedza iespēju vienkopus dzirdēt iedvesmojošas idejas un pieredzes stāstus, iesaistīties diskusijās un piedalīties dažādās uzņēmējdarbības darbnīcās. Festivāls pulcēja tehnoloģiskās jaunrades un inovatīvas uzņēmējdarbības ekosistēmas dalībniekus un interesentus, piedāvājot aizraujošu programmu divu dienu garumā.

Jaunrades festivāls iNOVUSS tika aizvadīts ar spraigām diskusijām, radošām meistarklasēm un pasaules līmeņa pieredzi. Dalībniekiem bija iespēja gan pārbaudīt savu

erudīciju, gan iegūt vērtīgas un neatsveramas zināšanas, ar kurām dalījās dedzīgākie Latvijas profesionāļi un spilgti ārvalstu lektori.

Festivāla ietvaros dalībniekiem bija iespēja apmeklēt tematiskās teltis: “Magnetic Latvia”, “Smart Cafe”, “23XX”, “Naudas kvartāls”, “Dizaina kupols”, un “Biznesa terase”.

“Magnetic Latvia” teltī aizraujoši un pasaulē atzīti ārvalstu eksperti aicināja paraudzīties uz pārmaiņu un tehnoloģiju varas ietekmi mūsdienu un nākotnes sabiedrībā. Informēja par globālajām tendencēm un aktualitātēm uzņēmējdarbībā un zinātnē, sniedza praktiskus padomus tehnoloģiju ieviešanā, pārnēsē un inovāciju veicināšanā, prezentēja ārvalstu prakses labos piemērus un motivēja realizēt arī savas idejas.

Zinātnei un tehnoloģijām veltītajā teltī “Smart Cafe” prezentācijas sniedza un diskusijās piedalījās gan Latvijas vadošie pētnieki, tehnoloģiju pārnēses procesa dalībnieki un inovatīvie uzņēmēji, gan ārvalstu lektori, kas ļāva uzzināt pasaules labās prakses piemērus. Smart Cafe apmeklētāji varēja iesaistīties diskusijās par zinātnes un industrijas sinerģiju un nākotnes perspektīvām, dzirdēt uzņēmēju pieredzi par idejas ceļu līdz gatavam produktam – kādi speciālisti tam nepieciešami, kur tos meklēt, un kā to visu finansēt.

Teltī “23XX” notika pieredzējušu uzņēmēju un ārvalstu lektoru vadītas meistarklases un darbnīcas par IT pratību, programmēšanas pamatiem, mūžizglītību un profesijas maiņu, kā arī diskusijas “21. gadsimta profesija - blogere” un “21. gadsimta sievietes mūžizglītības un tehnoloģiju varā.”

“Naudas kvartālā” notika uzņēmēju, jaunuzņēmēju, ideju autoru, finanšu un riska kapitāla investoru diskusijas par dažādām ar finansējuma piesaisti saistītām tēmām.

“Biznesa terasē” bija iespēja iepazīties ar Latvijas uzņēmēju pieredzes stāstiem, kā arī paredzēta vieta festivāla dalībnieku formālu un neformālu tikšanos norisei, lai atrastu domubiedrus un apmainītos ar kontaktinformāciju, izteiktu savu un meklētu citu sadarbības piedāvājumus.

Radošās uzņēmējdarbības telts “Dizaina kupols” aicināja uz diskusiju par tehnoloģiju un to lietošanas ietekmi uz cilvēku. Darbnīcās tika risināti inkubācijas dalībnieku izaicinājumi, savukārt rūdīti Latvijas uzņēmēji dalījās pieredzes stāstos par uzņēmējdarbības veiksmēm un neveiksmēm. Dizaina kupols aicināja piebiedroties visus, kam interesē uz lietām paskatīties no citas perspektīvas.

8. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Inovācijas veicināšanā

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1. Veicināta inovācijas ieviešana un komercializēšana	1.1. Atbalstīto pētniecības rezultātu komercializācijas projektu skaits (Atbalsts pētniecības rezultātu komercializācijai)	10	10
2. Veicināta inovācijas attīstība uzņēmumos	2.1. Atbalstīto projektu skaits jaunu produktu vai tehnoloģiju izstrādei (Vaučeru programma)	7	7 (Noslēgti līgumi)
3. Sekmēta dzīvotspējīgu komersantu izveide Latvijas reģionos	3.1. Biznesa inkubatoru klientiem piešķirtie iekārtu un izejmateriālu iegādes granti	7	0*

4. Nodrošināta informācijas pieejamība un publicitāte par inovācijas, tehnoloģiju, t.sk. jaunuzņēmumu attīstības procesiem	4.1. Klientu skaits, kuriem sniegta informācija un konsultācijas par VTPC sniegtajiem pakalpojumiem un atbalsta programmām	800	806
	4.2. Dalībnieku skaits inovācijai veļtītos pasākumos (<i>Tehnoloģijas pārneses programma, Inovāciju motivācijas programma</i>)	6080	10138

*Skaidrojot rezultatīvā rādītāja Biznesa inkubatoru klientiem piešķirto iekārtu un izejmateriālu iegādes grantu neizpildi, biznesa inkubatoru projekta ietvaros grantu piešķiršana, tika uzsākta 2017. gada 15. novembrī pēc iekšējo noteikumu saskaņošanas ar EM. Grantu uzskaites metodika paredz, ka grants tiek uzskaitīts tikai pēc tam, kad tas tiek faktiski izmaksāti gala labuma guvējam, līdz ar to 2017. gadā, lai gan LIAA saņēma 27 grantu pieteikumus, netika veikta neviena grantu izmaksa. Faktiskā izmaksa tiks uzsākta 2018. gada sākumā.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2017. gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.2.5. Tūrisma veicināšana

Darbības virziena mērķis - veicināt vietējā tūrisma attīstību, sekmēt Latvijas tūrisma pakalpojumu sniedzēju konkurētspējas uzlabošanu, popularizēt Latvijas tūrisma piedāvājumu.

Finansējumu darbības virziena īstenošanai nodrošināja budžeta programmas/apakšprogrammas:

- 30.00.00 “Tūrisma politikas ieviešana”;
- 67.06.00 “Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”;
- 62.07.00 "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020) ".

Sākot ar 2017. gadu Latvijas tēla veidošanai LIAA izmanto jaunu zīmolu - “Magnetic Latvia”, iekļaujot logo visos tūrisma mārketinga materiālos un prezentācijās. Zīmola popularizēšanai izveidoti tūrisma videomateriāli, kuru saturā atspoguļota informācija par Latvijas priekšrocībām – dabu, cilvēkiem, radošumu, kas sastopams, gan Latvijas vidē, gan cilvēkos, radot vēlmi, to visu iepazīt un pārliecināties par Latvijas pievilcību plašākā mērogā.

2017. gadā LIAA turpināja īstenot projektu “*Latvijas starptautiskās konkurētspējas veicināšana tūrismā*”, aktīvi popularizējot Latvijas tūrisma piedāvājumu ārvalstīs un atbalstot tūrisma nozares pārstāvju dalību tūrisma izstādēs un semināros ārvalstīs (ar 2016. gada 2. maiju tika uzsākta līguma slēgšana par atbalsta piešķiršanu projekta ietvaros, kopumā līdz 2017. gada 31. decembrim noslēgti 88 atbalsta līgumi).

Tika nodrošināta Latvijas nacionālo stendu dalība 9 starptautiskajās tūrisma izstādēs (pa vienai Nīderlandē, Somijā, Lietuvā, Igaunijā, Spānijā un Polijā, un 3 Vācijā). Ar Latvijas tūrisma piedāvājumu klātienē iepazīnās žurnālisti no Nīderlandes, Ķīnas, Krievijas, Japānas, Francijas, Zviedrijas, Vācijas, Lielbritānijas, Igaunijas, Lietuvas, Polijas, Baltkrievijas, Šveices, Izraēlas, Singapūras, AAE, Dienvidkorejas un tūroperatori no Baltkrievijas, Japānas, Ukrainas, Somijas, ASV, Krievijas, Spānijas, Atvienotās Karalistes, Dienvidkorejas, Ķīnas, Beļģijas, Ēģiptes, Šveices, Vācijas, Austrijas. Kopumā tika noorganizētas 55 ārvalstu mediju, t.sk. emuāristu ar starptautisko auditoriju, iepazīšanas vizītes un 21 ārvalstu tūroperatoru un tūrisma

nozares organizāciju pārstāvju iepazīšanās vizītes. 2017. gadā, sasniedzot plašu auditoriju, īstenotas 4 tūrisma mārketinga kampaņas - Baltijas valstu reklāmas ar piedāvājumu rezervēt ceļojumu uz Baltijas valstīm izvietošana Vācijas medijos (Spiegel, Stern, Deutsches Ärzteblatt un Frankfurter Allgemeine Zeitung); Kultūras tūrisma piedāvājuma popularizēšana klasiskās mūzikas portālā bachtrack.com; saturs mārketinga kampaņa Zviedrijas un Norvēģijas tirgos sadarbībā emuāristu apvienību "Nordic Travel Bloggers" un video filmētājiem "Storytravelers"; interneta mārketinga kampaņa Ķīnas tirgū.

Pārskata periodā LIAA pārstāvji prezentēja Latvijas tūrisma piedāvājumu tūrisma semināros un tūrisma izstādēs Vācijā, tūrisma izstādēs "Otdih 2017" Baltkrievijā, "Lapsimessut 2017" Somijā un tematiskajā izstādē "Senior 2017" Zviedrijā, kā arī organizēja 4 tūrisma seminārus (Somijā, Zviedrijā, Baltkrievijā un Krievijā) un 7 gastronomijas tūrisma piedāvājumu popularizējošus pasākumus (Somijā, Zviedrijā, Ungārijā, Lietuvā, Igaunijā, Spānijā, Turcijā). Gastronomiskais tūrisms popularizēts arī gastronomijas ceļvedī "White Guide Nordic"- 2017. gadā restorānu ceļvedī tika iekļauti 30 dažādi restorāni no Rīgas un Latvijas reģioniem, savukārt Baltijas valstu restorānu topā iekļuva 5 restorāni no Latvijas. Kopumā 2017. gadā LIAA organizēja 11 un piedalījās 29 publicitātes un specializētājos tūrisma veicināšanas pasākumos dažādās valstīs.

Kopā ar Lietuvas un Igaunijas pārstāvjiem, tūrisma iespējas Latvijā un Baltijas valstīs LIAA aktīvi popularizēja tālajos tirgos - piedalījās izstādēs Ķīnā ("China Outbound Travel & Tourism Market" Pekinā un "ITB China") un Japānā ("JATA"- izstādes atklāšanas pasākumā Japānas tūrisma asociācija pasniedza Baltijas valstīm īpašu balvu par veiksmīgu sadarbību), kontaktbiržā "World Bridge Tourism Shanghai" un Āzijas valstu darījuma tūrisma kontaktbiržā "ITB Asia". Savukārt izstādē "HANA Tour International Travel Show 2017" Korejā Latvija bija vienīgā no Baltijas valstīm. Sadarbībā ar kaimiņvalstīm 2017. gadā organizēts Baltijas valstu tūrisma seminārs Korejā un semināru sērija Japānas pilsētās: Fukuoka, Osaka, Tokija. Japānas, Ķīnas, Dienvidkorejas, Singapūras un ASV tūrisma profesionāļi par tūrisma iespējām Baltijas valstīs tika informēti seminārā "Baltic Connecting", kas 2017. gadā norisinājās Tallinā. Latvijas atpazīstamības veicināšanai Ķīnas tirgū, 2017. gadā sagatavoti un Ķīnas tirgū pārraidīti 6 raidījumi par Latvijas tūrisma piedāvājumu, iekļaujot sižetus par Latvijas kultūru, tradīcijām, virtuvi, arhitektūru un pasākumiem.

Pārskata periodā īstenoti 9 ārvalstu tūristu piesaistes pasākumi Latvijas novados: publikācijas par tūrisma iespējām (Lietuvas laikrakstā "Lietuvas Rytas" un Igaunijas laikrakstā "POSTIMEES"), organizēta kontaktbirža "Daugavpils - daudzveidīgs tūrisma galamērķis" ar ārvalstu tūroperatoru un žurnālistu piedalīšanos, organizētas 2 tūroperatoru un 2 žurnālistu vizītes un divas emuāristu vizītes, lai veidotu un izplatītu sociālajos tīklos saturu par Latviju.

Īstenoti 13 darījumu un pasākumu tūrisma piesaistes pasākumi: organizētas tūroperatoru vizītes, publicēta informācija specializētājos izdevumos un nodrošināta dalība darījuma tūrisma izstādē "The Meetings Show 2017" Lielbritānijā un darba seminārā "Meet & Travel 2017" Zviedrijā.

Pārskata periodā, lai informētu vietējos iedzīvotājus par tūrisma iespējām Latvijā, nodrošināta dalība starptautiskajā tūrisma gadatirgū "Balttour 2017" Rīgā un izstādes ietvaros noorganizēts "Balttour forums 2017", sagatavoti un Latvijas televīzijā pārraidīti 8 raidījumi „Karaliste”, nodrošināta komunikācija sociālajos tīklos un oficiālajā Latvijas tūrisma portālā www.latvia.travel, izgatavoti tūrisma informācijas materiāli latviešu valodā, pabeigta Latvijas tūrisma objektu informācijas stendu atjaunošana. Lai veicinātu reģionālā tūrisma attīstību un komersantu izglītošanu par uzņēmējdarbības attīstību un informētu par LIAA veiktajām aktivitātēm, LIAA organizēja tūrisma informatīvo dienu un Latvijas Tūrisma forumu, sadarbībā ar reģionālajām tūrisma asociācijām organizēja 10 apmācību seminārus un 5 tūrisma konferences un sadarbībā ar Piekrastes pašvaldībām un VARAM – Baltijas jūras piekrastes tūrisma konferenci par tūrisma attīstību piekrastes teritorijā.

2017. gadā veikta tūrisma pakalpojumu kvalitātes sistēmas "Q-Latvia" izvērtēšana un nolemts pārstrādāt sistēmas konceptu un turpmāk lielāku uzsvāru likt uz uzņēmēju izglītošanu

tūrisma pakalpojumu kvalitātes attīstības jautājumos. Jau 2017. gada novembrī sadarbībā ar lauku tūrisma asociāciju "Lauku ceļotājs" tika organizēts informatīvs seminārs "No kultūras zīmes "Latviskais mantojums" līdz UNESCO".

9. tabula. Rezultatīvo rādītāju izpilde
Tūrisma veicināšanā

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības	
		Plāns	Izpilde
1. Veicināta informācijas pieejamība vietējā un ārvalstu tirgū par Latvijas tūrisma piedāvājumu	1.1. Portāla latvia.travel apmeklējumu skaits milj.	2,5	2,539
2. Īstenoti izglītojoši pasākumi produktu attīstības, konkurētspējas palielināšanas, un tūrisma pakalpojumu kvalitātes jomās	2.1. Izglītoto tūrisma nozares pārstāvju skaits	500	455
3. Sniegts atbalsts Latvijas tūrisma piedāvājuma popularizēšanai ārvalstīs, to skaitā darījumu tūrisma (MICE) pasākumu piesaistei	3.1. Sniegto atbalstu skaits (grantu)	115	144
4.1. Stiprināta Latvijas starptautiskā konkurētspēja, to skaitā ārējā mārketinga pasākumu īstenošanai un Latvijas kā tūrisma galamērķa atpazīstamības stiprināšanai	4.1. Nacionālo tūrisma stendu skaits	8	9
	4.2. Mārketinga kampaņu skaits	3	4

Budžeta līdzekļu izlietojums 2017. gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.3. Veiktie pētījumi

2017. gadā plānotā mērķa tirgu izpēte un interešu analīze caur meklētājsistēmām tika atlikta, jo 2018. gadā tiks uzsākta informācijas izplatīšana digitālajos kanālos par Latvijas tūrisma piedāvājumu jaunos tirgos - Ķīnā, Japānā, kas pētījumā var sniegt vērtīgu informāciju par šiem mērķa tirgiem (kāda informācija tiek meklēta, kādi atslēgas vārdi izmantoti, ko piedāvā konkurenti utt.).

2.4. Sadarbības partneru finansēto programmu projekti

LIAA kopš 2008. gada kā projekta vadošais partneris sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru nodrošina EEN darbību Latvijā. Tas ir pasaulē **plašākais biznesa atbalsta tīkls**, ko izveidojusi Eiropas Komisija ar mērķi īstenot ES stratēģiju, veicināt ES izaugsmi un radīt jaunas darba vietas. EEN ir lielākais uzņēmējdarbības un inovācijas atbalsta kontaktpunktu tīkls, kas

sniedz praktisku informāciju uz specifiskiem jautājumiem ES uzņēmējiem par ES lietām, īpaši izceļot mazos un vidējos uzņēmējus.

EEN pamatdarbībā ir atvērto durvju (no wrong door) koncepcija – kas nodrošina vienotus pakalpojumus neatkarīgi no tā, kurā valstī vai kontaktpunktā vērsas uzņēmējs.

EEN ir viena no COSME – Eiropas Savienības Uzņēmumu konkurētspējas un mazo vidējo uzņēmumu programmās 2014-2020 (iepriekš – Eiropas Komisijas Konkurētspējas un Inovāciju ietvarprogramma (CIP) 2007-2013) sastāvdaļām, kas darbojas pēc vienas pieturvietas aģentūras principiem, lai sniegtu vienotus pakalpojumus.

EEN piedāvā konkrētus un efektīvus risinājumus uzņēmējiem **vairāk nekā 60 pasaules valstīs**, iekļaujot 28 ES valstis. Tīkla darbība vērsta uz uzņēmējdarbības attīstību un starptautisko sadarbību, inovāciju veicināšanu un tehnoloģiju pārneši, galvenokārt konsultējot starptautisko tirgu apgūšanas jautājumos, kas sevī ietver dažādus specifiskākus jautājumus kā, intelektuālais īpašums, jautājumi par ES likumdošanu un standartizāciju. EEN sniedz iespēju izmantot uzņēmumu atgriezeniskās saites mehānismu, saņemt citu informāciju par tirgus prasībām, pakalpojumi iekļauj arī tehnoloģiju pārnese un inovāciju auditu veikšanu un inovāciju kapacitātes celšanas pasākumus. Tīkls informē par ES finanšu pieejamību un finansiālā atbalsta iespējām ES mērogā.

Pārskata periodā EEN ir *sniedzis 689 konsultācijas* par ES likumdošanu un standartizāciju, ES programmām, pieeju finansējumam, par inovācijām un tehnoloģiju pārneši, kā arī par intelektuālā īpašuma aizsardzību u.c. jautājumiem. Ir veikts *151 uzņēmuma vajadzību izvērtējums, sniegta 270 atbildes uz vispārīgiem uzņēmumu jautājumiem un 239 atbildes EEN partnerorganizācijām par uzņēmējdarbības jautājumiem, likumdošanas un nodokļu vidi Latvijā.*

Interesentiem bija nodrošināta iespēja iepazīties ar biznesa sadarbības un tehnoloģiju sadarbības piedāvājumiem no citām EEN projektā iesaistītajām valstīm, dažādiem uzņēmumiem, kas meklē sadarbības partnerus, vēlas pirkt un pārdot, piedāvā vai vēlas iegādāties jaunus un inovatīvus tehnoloģiskus risinājumus.

Interese par sadarbību ar Latvijas kompānijām EEN tīkla ietvaros tika saņemta no 270 ārvalstu kompānijām un 207 no Latvijas uzņēmumiem. Latvijas uzņēmumi ir interesējušies par ārvalstu kompāniju sadarbības piedāvājumiem, kas izvietoti EEN biznesa piedāvājumu datu bāzē. Ar EEN iesaisti noslēgti 9 biznesa sadarbības līgumi.

Detalizēta informācija par EEN sniegtajiem pakalpojumiem un to izmantošanas iespējām ir pieejama EEN tīmekļa vietnes www.een.lv sadaļā *Pakalpojumi*.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2017. gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.5. LIAA pakalpojumi

Nodrošinot 2012. gada 11. decembra MK noteikumos Nr.857 „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras nolikums” noteikto LIAA funkciju izpildi, **LIAA sniedza sekojošus pakalpojumus** (detalizēti aprakstīti pārskatā):

- 1) atbalsts ārvalstu kompānijām potenciālo investīciju projektu īstenošanai Latvijā;
- 2) ārējās tirdzniecības semināru un investīciju piesaistes semināru organizēšana Latvijā un ārvalstīs;
- 3) ārvalstu kompāniju biznesa sadarbības piedāvājumu/pieprasījumu izplatīšana Latvijā;
- 4) informācija un konsultācijas Latvijas komercsabiedrībām par jautājumiem saistībā ar ES uzņēmējdarbības vidi, tiesībām uzņēmējdarbības jomā; ES programmām, t.sk. par pētniecības un inovāciju programmu *Horizon 2020*;
- 5) informācija un konsultācijas par ārējās tirdzniecības jautājumiem;

- 6) informācijas sniegšana par pieejamo valsts un ES atbalstu uzņēmējdarbības un inovācijas attīstībai;
- 7) informācijas sniegšana par uzņēmējdarbības uzsākšanu;
- 8) informācijas sniegšana un konsultācijas par inovāciju, tehnoloģiju pārnesi un jaunuzņēmumu darbību;
- 9) pirmsinkubācijas atbalsts;
- 10) inkubācijas atbalsts.

Saskaņā ar 2013. gada 3. septembra MK noteikumiem Nr.716 „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras maksas pakalpojumu cenrādis” LIAA sniedza **sekojošus maksas pakalpojumus:**

- 1) biznesa kontaktu dibināšana Latvijas komersantiem ārvalstīs;
- 2) tikšanās programmu sagatavošana ārvalstu kompānijām, kuras vēlas Latvijā realizēt preces un pakalpojumus;
- 3) eksporta semināru organizēšana Latvijā;
- 4) reklāmas izvietošana LIAA informatīvajos materiālos.

Augstākminēto pakalpojumu izpildes rādītāji atspoguļoti pie attiecīgajiem pārskata darbības virzieniem.

LIAA sniedza pārvaldībā esošas ēkas Pērses ielā 2, Rīgā, telpu iznomāšanas pakalpojumus, saskaņā ar 2010. gada 08. jūnija MK noteikumiem Nr.515 "Noteikumi par valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas kārtību, nomas maksas noteikšanas metodiku un nomas līguma tipveida nosacījumiem”.

3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām

LIAA iekšējās kontroles sistēma ir izveidota, pamatojoties uz visaptverošiem iekšējās kontroles sistēmas pamatelementiem: kontroles vidi, darba izpildes novērtējumu, risku vadību, kontroles aktivitātēm, uzraudzību, efektīvu informācijas apriti un savstarpēju komunikāciju.

LIAA iekšējās kontroles sistēmas nodrošināšanai ir ieviesta tāda organizatoriskā struktūra, kas skaidri nosaka personāla atbildību, pilnvaras, pienākumu sadali un atskaitīšanās kārtību. LIAA 2017. gada organizatorisko struktūru skatīt šī pārskata 1.1. sadaļā un LIAA reglamentu tīmekļa vietas www.liaa.gov.lv sadaļā *Normatīvie akti*.

Pārskata periodā, pilnveidojot kontroles vidi, aktualizēti iekšējie normatīvie akti, kas reglamentē LIAA funkcijās un uzdevumos noteikto uzdevumu izpildi.

Pārskatot procesus, pilnveidotas elektronizētās dokumentu darba plūsmas un elektronisko dokumentu pārvaldība, nodrošinot ātrāku un pārskatāmāku uzdevumu izpildi.

Ieviešot ārējo auditu, revīziju, pārbauci un citu novērtējumu rezultātā sniegtos ieteikumus iekšējās kontroles sistēmas darbības pilnveidošanai, kā arī izteikto ieteikumu ieviešana apliecina, ka LIAA iekšējā kontroles sistēma darbojas un kopumā novērtētās kontroles ir atbilstošas, pietiekamas un efektīvas, kas sniedz pietiekamu pārlicību, ka LIAA izveidotā iekšējās kontroles sistēma nodrošina iestādes izvirzīto uzdevumu izpildi atbilstoši darbības mērķim un saskaņā ar ārējos un iekšējos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

LIAA sniegto pakalpojumu pilnveidošanai regulāri tiek organizētas klientu aptaujas, analizējot klientu viedokli un iesniegtos priekšlikumus darbības pilnveidošanai. 2017. gadā sniegto pakalpojumu kvalitāte ir novērtēta ļoti atzinīgi. Detalizēti ar to var iepazīties pārskata 5.2. sadaļā.

4. LIAA personāls

Katras iestādes un uzņēmuma lielākā vērtība ir profesionāls un kompetents personāls, kas nodrošina tā pilnvērtīgu darbību.

LIAA 2017. gadā nodrošināja vidēji 288 amata vietas, un vidējais nodarbināto skaits bija 275 darbinieki.

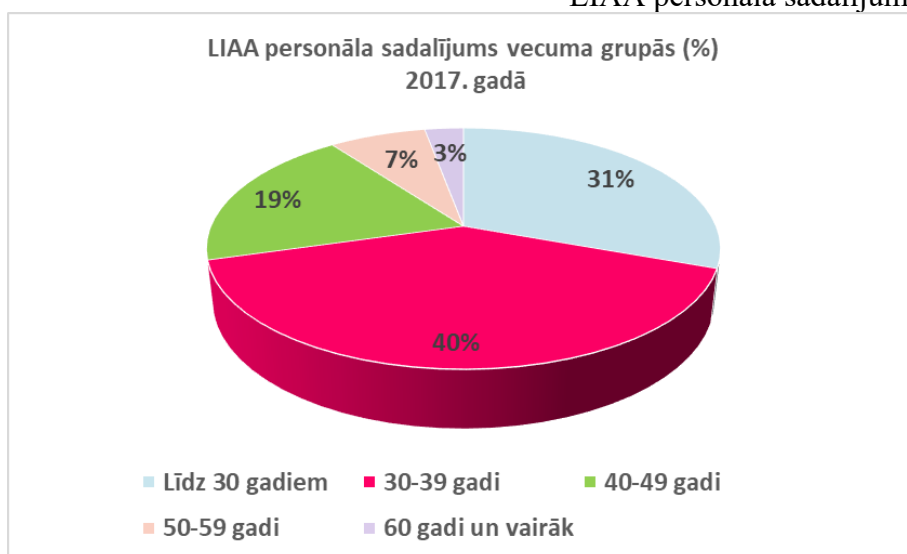
Darba tiesiskās vai civildienesta attiecības ar LIAA nodibināja 57 darbinieki, savukārt tika pārtrauktas ar 38 darbiniekiem. Personāla rotācijas koeficients bija 0,35 (samazinājies salīdzinājumā ar 2016. gadu), bet personāla atjaunošanās koeficients, kas norāda uz pieņemto personu skaitu attiecībā pret vidējo darbinieku skaitu - 0,21.

2017. gadā 24,7% jeb 68 no 275 darbiniekiem (uz gada beigām) bija vīrieši un 75,3% jeb 207 – sievietes, galvenokārt vecumā no 30 līdz 39 gadiem.

Vislielākais nodarbināto skaits bija vecumā grupā no 30 līdz 39 gadiem. (3. diagramma).

3. diagramma

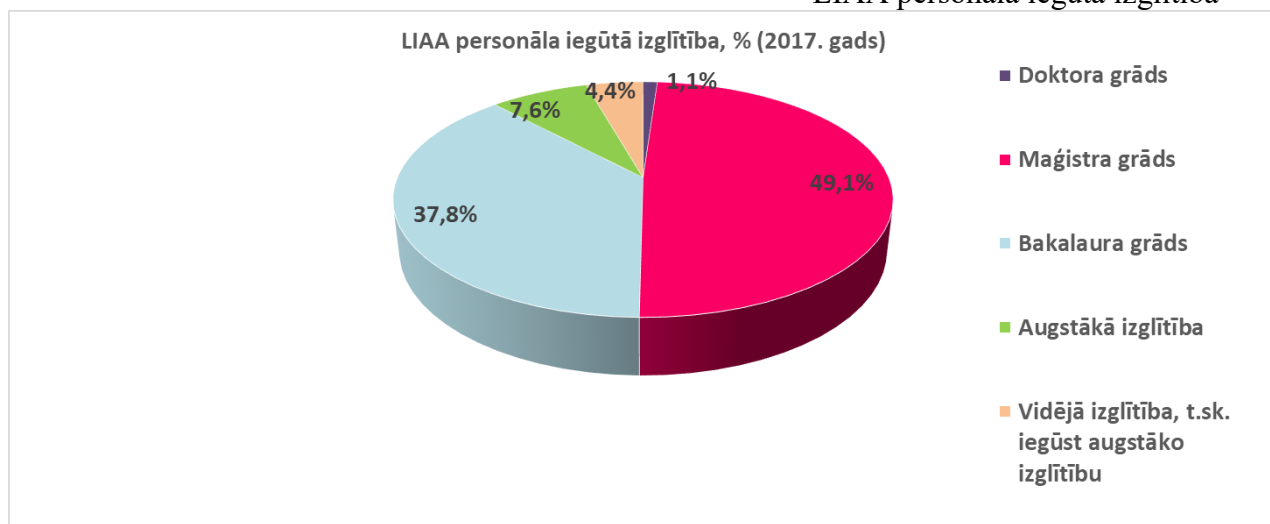
LIAA personāla sadalījums vecuma grupās

LIAA darbību nodrošināja augsti izglītots, profesionāls un kompetents personāls. Iegūta augstākā izglītība ir 95,6% darbinieku, turklāt 50,2% no tiem ir iegūts maģistra vai doktora grāds. (4. diagramma).

4. diagramma

LIAA personāla iegūtā izglītība

Lai nodrošinātu personāla izaugsmi un nepārtraukti pilnveidotu sniegto pakalpojumu kvalitāti LIAA nodrošināja darbinieku apmācības, izvērtējot katra darbinieka mācību nepieciešamību efektīvākai darba uzdevumu izpildei.

Nodarbināto profesionālās zināšanas un iemaņas tika pilnveidotas Valsts administrācijas skolas organizētajosursos un semināros, kā arī darbinieki piedalījās dažādos pieredzes apmaiņas pasākumos.

LIAA nodarbināto profesionālās attīstības un kompetences paaugstināšanai nodrošināja, gan individuālas mācību iespējas, gan organizējot mācības dažādām nodarbināto grupām. Kā katru gadu, pieaicinot speciālistus, tika noorganizētas mācības par informācijas drošību.

2017. gadā liela nozīme tika veltīta un mācības organizētas vadītāju kompetenču attīstīšanai, uzsverot jaunu metožu ieviešanu un attīstību, personāla un procesu vadības pilnveidošanu.

Uzsākot darbu, jaunie darbinieki tika iepazīstināti ar LIAA funkcijām un uzdevumiem, iekšējiem normatīviem aktiem, ar iestādes darbību kopumā un ikdienā nepieciešamo informāciju.

Lai nodrošinātu Valsts pārvaldes cilvēkresursu attīstības koncepcijā noteikto mērķu sasniegšanu, nodarbinātajiem tika noteikti ikgadējie sasniedzamie mērķi un veicamie uzdevumi, kā arī veikta to izpildes novērtēšana.

5. Komunikācija ar sabiedrību

5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

2017. gadā, nodrošinot komunikācijas pasākumu īstenošanu, sabiedrība regulāri tika informēta par LIAA plānotajiem pasākumiem un aktualitātēm. Ziņas par jaunumiem un pasākumiem regulāri tika ievietotas LIAA tīmekļa vietnēs, ziņu aģentūru LETA un BNS tīmekļa vietņu sadaļās *Preses relīzes*. LIAA aktīvi nodrošināja komunikāciju gan vietējā, gan starptautiskajā vidē sociālos tīklos: *Facebook* (LIAA konts, Tūrisma konts, Magnetic Latvia un atsevišķu pasākumu konti), www.twitter.com/LIAALatvija, Instagram konts @enjoylatvia, www.linkedin.com/company/investment-and-development-agency-of-latvia un *YouTube*.

Tūrisma jomā veiktas aktivitātes sociālajā tīklā *Facebook* gan latviešu, gan krievu valodā, informējot par Latvijas piedāvājumu un jaunumiem arī Krievijas tirgū. Pateicoties aktīvai sadarbībai ar emuāristiem un LIAA aktivitātēm, tīkla *Instagram* konta @enjoylatvia saturs paplašinās un tā kvalitāte ir augstu novērtēta. 2017. gadā konta sekotāju skaits sasniedza 5323.

2017. gadā LIAA publicitātes apjoms sasniedza rādītāju **3254**, kas ir nedaudz zemāks nekā iepriekšējā gadā.

LIAA pārstāvji regulāri piedalījās dažādos televīzijas un radio raidījumos, regulāri sniedza intervijas un atbildes gan uz uzņēmēju, gan iedzīvotāju jautājumiem par LIAA kompetencē esošajiem jautājumiem, organizēja konferences, seminārus uzņēmējiem un citiem interesentiem, kā arī piedalījās citu institūciju rīkotajos sabiedrības informēšanas pasākumos.

Līdztekus sadarbībai ar masu medijiem un informatīvajiem izdevumiem, jau kārtējo reizi LIAA iesaistījās populārajā skolēnu karjeras izglītības pasākumā un piedāvāja iespēju skolēniem gūt padziļinātu ieskatu aģentūras norisēs, gūstot priekšstatu, par darbiniekam nepieciešamajām profesionālajām prasmēm un pieredzi, *Latvijas Ēnu dienas* ietvaros.

LIAA izveidotā **Klientu apkalpošanas nodaļa** īstenoja *Vienas pieturas aģentūras funkcijas*, sniedzot uzņēmējiem kvalitatīvu informāciju un konsultācijas gan klātienē, gan organizējot seminārus, gan atbildot uz uzņēmēju uzdotajiem jautājumiem par LIAA sniegtajiem pakalpojumiem, aktualitātēm un pasākumiem. Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti veica

sabiedrības informēšanu sniedzot prezentācijas gan LIAA, gan arī citu institūciju organizētajos pasākumos.

Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti sniedza **1897 visaptverošas konsultācijas** un atbildes uz klientu uzdotiem jautājumiem, kā arī saskaņā ar MK 2017. gada 04. jūlija noteikumos Nr.400 "Valsts pārvaldes pakalpojumu portāla noteikumi" noteikto kartību, LIAA publisko pakalpojumu portāla www.latvija.lv lietotājiem sniedza konsultācijas uzņēmējdarbības jautājumos.

Kā jau iepriekšējos gados, Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti regulāri apkopoja un aktualizēja informāciju par Latvijā **pieejamiem atbalsta instrumentiem uzņēmējiem**, ko piedāvā un administrē ne tikai LIAA, bet arī citas iestādes un fondi. Apkopotais **informatīvais materiāls** tika publicēts LIAA tīmekļa vietnē www.liaa.gov.lv.

Izsmelīga un aktuāla informācija par aģentūras administrētajām ES fondu aktualitātēm interesentiem bija pieejama LIAA tīmekļa vietnes www.liaa.gov.lv sadaļā *Fondi*, kā arī aktuālā informācija tika publicēta Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā *Latvijas Vēstnesis*.

2017. gadā LIAA turpināja iepriekšējos gados īstenoto komunikāciju un sabiedrības informēšanu, lai nodrošinātu uzņēmējus ar precīzu, izsmelīgu un pieejamu informāciju.

Visplašākā informāciju par uzņēmēju interesējošiem jautājumiem bija pieejama dažādos LIAA izdotajos informatīvos un mārketinga materiālos, kā arī LIAA administrētajās tīmekļa vietnēs.

Tīmekļa vietnes

Nodrošinot aktuālākās informācijas pieejamību 2017. gadā LIAA uzturēja šādas tīmekļa vietnes:

- LIAA oficiālajā tīmekļa vietnē www.liaa.gov.lv LIAA klientiem un ikvienam sabiedrības pārstāvim sniedz oficiālu un operatīvu informāciju par LIAA funkcijām, uzdevumiem un aktualitātēm, kā arī publicēta ES fondu projektu iesniegumu sagatavošanai nepieciešamā informācija – informatīvie materiāli, atlases noteikumi, veidlapas, kā arī projektu īstenošanai noderīga informācija, kā arī pieejama plaša cita veida informācija saistīta ar uzņēmējdarbības attīstību, veicināšanu un atbalstu. Tīmekļa vietnē informācija tiek uzturēta latviešu, angļu, krievu, japāņu un ķīniešu valodās. Lai tīmekļa vietni padarītu pieejamāku plašākai auditorijai un nodrošinātu ērtāku lietošanu tās pašreizējiem lietotājiem ir izveidota LIAA tīmekļa vietnes **mobilā versija**. 2017. gadā, pēc Google Analytics statistikas datiem ir aplūkota 1 419 935 reizes, kas salīdzinājumā ar 2016. gadu ir nedaudz pieaugusi. Visbiežāk apmeklētās LIAA mājaslapas sadaļas bija *Fondi* un *Pasākumi*, pieaudzis arī *Tūrisma* sadaļas apmeklējumu skaits.
- Eksporta vietne eksports.liaa.gov.lv ir izveidota, lai uzņēmumu un citu LIAA klientu vajadzībām vienuviet tiktu apkopota informācija par aktivitātēm Latvijas eksportā, ietverot gan LIAA aktivitātes, gan pārpublicējot ārējo avotu informāciju.
- LIAA administrētajā ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv Latvijas uzņēmējiem ir iespēja izveidot sava uzņēmuma biznesa profilu tādejādi iepazīstinot ar uzņēmuma darbību un produktiem. Latvijas un ārvalstu kompānijām ir iespēja iepazīties un ievietot informāciju par biznesa piedāvājumiem un pieprasījumiem, uzzināt par eksporta veicināšanas aktivitātēm Latvijā un ārvalstīs. Sadaļā *Publikācijas* tiek publicēti dažādi informatīvi un izglītojoši materiāli, videomateriāli no dažādiem LIAA pasākumiem, mēdijos publicētā informācija.
- www.een.lv ir oficiāla EEN oficiāla tīmekļa vietne. Tā satur informāciju par tā funkcijām, uzdevumiem, pasākumiem, aktualitātēm. Sadaļā *Publikācijas* tiek publicēti **informatīvie ziņojumi**, semināros un konferencēs izmantotie **prezentācijas materiāli** un **faktu lapas** par aktualitātēm, pasākumiem. u.c. uzņēmējiem aktuālu informāciju, kā arī tīmekļa vietnē ir pieejami dažādos Latvijas medijos publicētie raksti.
- www.foodlatvia.lv ir bezmaksas e-katalogs, kur ikviens interesents var iepazīties ar Latvijas pārtikas ražotāju produktu klāstu un gūt ieskatu pārtikas nozares piedāvājumā

kopumā, kā arī detalizēti izpētīt piedāvātās produktu grupas un konkrētus produktus. Elektroniskajā katalogā Latvijas uzņēmumi var publicēt informāciju par uzņēmuma produktiem, ko piedāvā ārējiem tirgiem.

- Tīmekļa vietne www.latvia.travel ir Latvijas oficiālais tūrisma portāls, kas ir veidots ar mērķi veicināt Latvijas kā tūrisma galamērķa popularitāti, tādējādi palielinot vairākdienu ceļotāju skaitu valstī. Portālam ir nozīmīga loma potenciālo tūristu informēšanai par Latvijas tūrisma piedāvājumu un tas tiek izmantots kā praktiskās informācijas avots tiem, kas jau izvēlējušies Latviju kā nākamo galamērķi un iedvesmas avots galamērķa izvēles fāzē. Kopumā portālā ir pieejami 10 tūrisma jomas materiālu veidi dažādās valodās. Portāls ir pieejams 9 valodās (latviešu, angļu, krievu, lietuviešu, igauņu, vācu, zviedru, somu un japāņu). Pārskata periodā portāls tika uzturēts, pastāvīgi aktualizējot un papildinot informāciju par tūrisma objektiem un pasākumiem Latvijā. 2017. gadā portālu tika apmeklēts 2 539 000 reizes.
- Tīmekļa vietne www.qlatvia.lv ir Q-Latvia (Latvijas tūrisma pakalpojumu kvalitātes sistēmas) vietne. Mājaslapa tiek veidota, lai tūrisma pakalpojumu sniedzējiem izskaidrotu kvalitātes nozīmi tūrismā, sniegtu informāciju par iespējam iesaistīties kvalitātes sistēmā, informētu par Q-Latvia zīmes piešķiršanas kārtību un tās priekšrocībām. Tīmekļa vietnē paredzēts ievietot arī izglītojošus materiālus par servisa kvalitāti un labās prakses piemēriem.
- LIAA pasākumu *web platforma* – Platforma satur informāciju par aktuālo, LIAA organizēto pasākumu, tā aktualitātēm, pasākumu programmu, informāciju par lektoriem uc. ar pasākumu saistīto informāciju.
- LIAA pārstāvniecību tīmekļa vietnes - <http://www.atrasklatvija.lt/> (LIAA pārstāvniecība Lietuvā), <http://www.liaa.se/> (LIAA pārstāvniecība Zviedrijā), <http://www.liaa.uk/> (LIAA pārstāvniecība Lielbritānijā), <https://www.liaa.nl/> (LIAA pārstāvniecība Nīderlandē), <https://letinvest.de/> (LIAA pārstāvniecība Vācijā), kurās regulāri tiek atjaunota informācija par jaunumiem Latvijas ekonomikā un aktuālajiem pasākumiem.

Papildus LIAA tīmekļa vietnē www.liaa.gov.lv ievadītās informācijas aktualizācijai, par LIAA sniegtajiem publiskiem pakalpojumiem tika aktualizēta informācija arī Latvijas valsts portālā www.latvija.lv.

Būtisks atbalsts uzņēmējiem bija LIAA organizētie **informatīvie un izglītojošie semināri**.

Informācija par LIAA organizētajiem semināriem regulāri un strukturēti tika ievietota aģentūras tīmekļa vietnes www.liaa.gov.lv sadaļā *Pasākumi*, kā arī par EEN organizētajiem un sadarbībā organizētajiem pasākumiem www.een.lv tīmekļa vietnes sadaļā *Pasākumi*.

Kopumā 2017. gadā tika noorganizēti **36 semināri** par *ārējās tirdzniecības jautājumiem*. Kopējais dalībnieku skaits bija gandrīz **1900**.

Komunikācijas vecināšanai *sarunu festivāla "LAMPA"* ietvaros, kas norisinājās jūnija beigās Cēsīs, LIAA divu dienu garumā aktīvi diskutēja par visdažādākajām uzņēmējiem svarīgām tēmām – sākot ar to, cik patiesībā liela vai, gluži pretēji, maza nozīme ir idejai, beidzot ar to, kā satuvināt uzņēmējdarbību un zinātņi, par to kā mainās uzņēmējdarbības vide un tai līdzīgi maināmie arī mēs - valsts pārvalde. LIAA teltī aicināja visdažādāko jomu pārstāvjus – uzņēmējus, zinātniekus, māksliniekus, filozofus un ierēdņus, lai saprastu, kas mūs vieno, kas šķir un ko viens no otra varam mācīties labākai uzņēmējdarbības un līdz ar to arī valsts attīstībai.

EM, LIAA un ALTUM kopīgi rīkotajā *informatīvajā kampaņā "Atbalsts uzņēmējiem"* ietvaros piecās Latvijas pilsētās notika *forumi "Valsts atbalsta biznesu"*, kuros LIAA sniedza prezentācijas par LIAA pieejamiem pakalpojumiem uzņēmēju konkurētspējas veicināšanai, kā sniedza uzņēmējiem individuālas konsultācijas.

Jūlijā notiekošā *festivāla "Positivus"* ietvaros tika noorganizēts informatīvs LIAA stends, lai atraktīvā veidā informētu sabiedrību par LIAA aktivitātēm, par atbalsta iespējām uzņēmējiem un tehnoloģiju pārnēsī. Festivāla ietvaros tika noorganizētas vairākas

paneldiskusijas: par tīklošanās nozīmi uzņēmējdarbībā “Sniega bumbas efekts”, par esošo koprades telpu attīstības potenciālu Latvijā “Koprade – vai šodienas strādāšanas forma arī Latvijā?” un par to vai iespējams radīt ko pilnīgi jaunu un inovatīvu neklūdoties “Par “banānu mizām” ceļā uz savu start-up”.

2017. gadā, līdzīgi kā iepriekšējā gadā, tika noorganizēti vairāki apjomīgi **biznesa forumi**.

2017. gada jūnijā norisinājās ikgadējais ārējās tirdzniecības veicināšanai veltītais pasākums *Eksporta forums Magnetic Latvia 2017*, Latvijas eksportētājiem bija iespēja uzzināt aktuālākās tendences un nepieciešamības, ko diktē digitālais laikmets, lai radītu spēcīgu un konkurētspējīgu sava uzņēmuma tēlu eksporta tirgos.

Mārketinga un pārdošanas eksperti sniedza ieskatu spēcīga starptautiskā tēla veidošanā digitālajā laikmetā, kā arī rosināja domāt tieši par sava uzņēmuma tēlu un komunikāciju ārējos tirgos.

Viens no Lielbritānijas vadošajiem pārdošanas un mārketinga ekspertiem atklāja digitālā mārketinga lomu un stratēģijas, kas sniedz biznesa izaugsmi un veicina efektīvu komunikāciju interneta vidē. Interneta psihologs, kurš specializējas klientu paradumos interneta vidē, identificēja piecus soļus starptautiski atzītu mājaslapu izveidē. Savukārt pieredzes bagātais tīklošanās stratēģiju pārzinātājs palīdzēja saprast, kuri sociālie tīkli ir katram visatbilstošākie eksporta veicināšanai. Dalībniekiem bija iespēja piedalīties arī ekspertu rīkotajās praktiskajās darbnīcās.

Eksporta foruma Magnetic Latvia 2017 norisei varēja sekot līdz tiešraidē LIAA mājaslapā www.liaa.gov.lv.

Foruma otrajā dienā - notika kontaktbirža „Uzņēmēju individuālās tikšanās ar LIAA pārstāvniecību ārvalstīs vadītājiem”, uzņēmējiem piedāvājot individuāli tikties ar interesējošo eksporta reģionu pārstāvjiem, kas sniedza konsultācijas, noderīgus padomus un kontaktus.

Savukārt uzņēmējiem, kas interesējas par starptautisko tehnoloģiju pārnesi un biznesa sadarbību ārvalstīs, kontaktbiržā bija iespēja tikties ar Eiropas Biznesa atbalsta tīkla (EEN) darbiniekiem, kur interesenti varēja saņemt individuālas konsultācijas.

Pasākumā kopumā piedalījās 292 dalībnieki.

2017. gada decembrī jau astoto gadu norisinājās **LIAA Biznesa forums**, kurā viesojās ārvalstu eksperti, lai sniegtu ieskatu pasaules tendencēs, dalītos savā pieredzē un iedvesmotu izmantot arvien jaunās iespējas, ko paver straujās pārmaiņas uzņēmējdarbības vidē. Šogad pasākums norisinājās divas dienas, sniedzot iespēju dzirdēto vēl labāk izprast, iesaistoties nākamās dienas meistarklasēs un darbnīcās.

Foruma centrālā tēma bija “Pieredzes ekonomika”, un pasākums gan pirmajā, gan otrajā dienā sastāvēja no trīs diskusijām – “Jaunākās tendences uzņēmējdarbībā un konkurētspējas celšanā,” “Inovācija un jauni biznesa veidi robotu laikmetā,” “Līderība un veiksmīgas komandas veidošana”. Tika analizētas pasaules tendences, kas ietekmē uzņēmumu konkurētspēju, rosina pievērsties inovatīvu risinājumu izstrādei un lietošanai, kā arī motivē uzsākt uzņēmējdarbību.

Pasākuma otrajā dienā norisinājās 3 interaktīvas darbnīcas. Dalībniekiem iepriekšējā dienā gūtās atziņas bija iespēja praktizēt, radoši darbojoties komandās. Tika izstrādātas komandas vadīšanas, motivēšanas un līderības stratēģijas, tika radītas idejas biznesa projektiem, kuras dienas noslēgumā visi mācījās pārdot nodefinētajai mērķauditorijai.

Pasākuma pirmajā dienā piedalījās 504 dalībnieki, meistarklasē - 68 dalībnieki.

Jau trīspadsmito gadu pēc kārtas LIAA sadarbībā ar EM rīkoja konkursu “Eksporta un inovācijas balva”, kurā tiek sumināti Latvijas veiksmīgāko komersantu sasniegumi.

2017. gada 7. decembrī ar godalgojumu pasniegšanu svinīgā ceremonijā Rīgas pils Svētku zālē noslēdzās ikgadējais **konkurss “Eksporta un inovācijas balva 2017”**. Dalībai konkursā tika saņemti 101 pieteikums, no kuriem finālam tika izvirzīti 30 uzņēmumi.

Konkursā tika novērtēti komercsabiedrību sasniegumi un noteikti laureāti šādās kategorijās:

- ✓ “Eksportspējīgākais komersants” lielo/ vidējo un mazo komercsabiedrību grupās,
- ✓ “Importa aizstājējprodukts”,
- ✓ “Inovātīvākais produkts”,
- ✓ “Rūpnieciskais dizains”,
- ✓ “Eksporta čempions”.

Informācija par konkursa laureātiem izvietota LIAA tīmekļa vietnē eib.liaa.gov.lv., kā arī LIAA ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv., kā arī eksporta mārketinga un informatīvajos materiālos.

5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti

Izvērtējot 2017. gada regulārajās klientu aptaujās iegūtos rezultātus, nodrošinot LIAA pakalpojumu sniegšanu līdzīgi kā iepriekšējos gados, 96,5 % klientu novērtēja sniegto pakalpojumu kvalitāti ļoti atzinīgi.

5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

2017. gadā līdzīgi kā iepriekš LIAA turpināja iedibināto **sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām, uzņēmēju apvienībām un citām institūcijām**, nododot LIAA sagatavoto/apkopoto informāciju par Latvijas priekšrocībām ārvalstu tiešo investīciju piesaistei.

Ar mērķi uzlabot uzņēmējdarbības vidi un sekmēt ārvalstu investīcijas Latvijā, LIAA organizēja *ikgadējo* Latvijas valdības un Ārvalstu investoru padomes Latvijā (ĀIPL) augsta līmeņa tikšanos.

Ārvalstu investīciju piesaistes metodoloģijas POLARIS process sadarbības veicināšanai septembrī LIAA noorganizēja jau piekto POLARIS biznesa forumu. Forumā ietvaros piedalījās pašvaldības, uzņēmēji, investori, augstskolu un zinātnisko institūtu, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju pārstāvji un kopā ar starptautiski atzītiem ekspertiem diskutēja par zīmolu veidošanas stratēģijām, kā arī diskutēja par zīmola "Magnetic Latvia" būtību un nākotni.

LIAA turpināja aktīvi sadarboties ar nozaru asociācijām regulāri informējot tās par sadarbības piedāvājumiem, biznesa pieprasījumiem, rīkotajām tirdzniecības misijām, iespējamo dalību starptautiskajās izstādēs.

Pārskata periodā nevalstisko organizāciju pārstāvji aktīvi piedalījās dažādos LIAA rīkotajos pasākumos.

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras un Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvji piedalījās LIAA organizētajās Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas, EM un LIAA trīspusējās sanāksmēs, lai pārrunātu īstenotos un plānotos eksporta veicināšanas pasākumus.

LIAA aktīvi turpināja līdzdarboties Ārējās ekonomiskās politikas koordinācijas padomē, piedaloties padomes darbā un ekspertu darba grupās.

Aktīvi sadarbojoties ar Tūrisma asociācijām un biedrībām (reģionālajām tūrisma asociācijām, Latvijas Viesnīcu un restorānu asociāciju, Tūrisma aģentu un operatoru asociāciju, Latvijas kempingu asociāciju, Rīgas Tūrisma attīstības biroju, Latvijas Kūrortpilsētu asociāciju, Latvijas lauku tūrisma asociāciju "Lauku Ceļotājs", Latvija Piļu un muižu asociāciju, Latvijas gidu asociāciju u.c.), kas pasākumu rīkošanā tika piesaistītas kā partneri, tika nodrošināta tūrisma mārketingu aktivitāšu rīkošana ārvalstu tirgos.

Sadarbībā ar vairākām tūrisma asociācijām tika rīkoti dažādi apmācību semināri, kā arī, lai veicinātu sadarbību ar asociācijas biedriem, viedokļu apmaiņu un diskusijas par tūrisma attīstības jautājumiem, LIAA piedalījās dažādos asociāciju rīkotajos pasākumos.

Sadarbība ar nevalstiskām organizācijām aprakstīta arī citos pārskata darbības virzienos.

6. Plānotie pasākumi 2018. gadā

6.1. Galvenie uzdevumi

Ņemot vērā LIAA noteiktās funkcijas un uzdevumus, 2017. gada darba plānā ir noteikti konkrēti uzdevumi katrai struktūrvienībai un iestādei kopumā.

LIAA galvenie uzdevumi:

- menedžmenta inovāciju apmācību nodrošināšana vismaz 15 (piecpadsmit) Latvijas komersantiem, lai nodrošinātu 10.05.2018. MK noteikumos Nr. 287 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 1.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt inovāciju ieviešanu komersantos" 1.2.2.2. pasākuma "Inovāciju motivācijas programma" īstenošanas noteikumi" paredzēto uzraudzības rādītāju sasniegšanu un pretendētu uz projekta rezerves finansējuma 350 000 *euro* apmērā saņemšanu;
- projekta "Inovāciju motivācijas programma" grozījumu sagatavošana, saskaņošana ar EM un iesniegšana CFLA, lai novērstu finansējuma un aktivitāšu dublēšanos ar pasākuma 1.1.1.3. Inovāciju granti studentiem plānotajām aktivitātēm, kā arī - lai reaģētu uz ekosistēmas vajadzībām un nepārsātinātu to ar "liekiem" pasākumiem, novirzot finansējumu aktuālām iniciatīvām (piemēram, samazinātu plānoto hakatonu skaitu, jo divu gadu laikā to skaits ļoti būtiski pieaudzis);
- sniegt atbalstu uzņēmumiem eksportspējas veicināšanai (ārējo tirgu apguvei);
- Latvijas dienu organizēšana Lietuvā, Ķīnā (Ningbo) un Nīderlandē;
- Latvijas valsts simtgades pasākumu ietvaros organizēt starptautisko biznesa forumu "Atklāj jaunas biznesa iespējas. Atklāj Latviju";
- nodrošināt projekta "Eksporta un investīciju informācijas sistēmas" ieviešanas procesu;
- īstenot investīciju piesaisti;
- īstenot ārvalstu investīciju piesaistes nodrošināšanai LIAA izstrādāto investīciju piesaistes metodiku *POLARIS process*;
- atbalstīt jaunu dzīvotspējīgu un konkurētspējīgu komersantu izveidi un attīstību Latvijas reģionos;
- veicināt inovācijas aktivitāti MVU, tehnoloģiju pārneses ceļā sniedzot tiem atbalstu jaunu vai būtiski uzlabotu produktu vai tehnoloģiju attīstībai, kas sniedz ieguldījumu *Viedās specializācijas stratēģijas* mērķu sasniegšanā;
- sekmēt pētniecības organizāciju īpašumā esošo pētniecības rezultātu komercializāciju gan Latvijā, gan ārvalstīs ar nolūku palielināt pētniecības organizāciju ienākumus no pētījumu rezultātu komercializēšanas, vai pārvēršot pētījumu rezultātus veiksmīgā uzņēmējdarbībā;
- veicināt jaunuzņēmumu veidošanos Latvijā, lai sekmētu pētniecību, kā arī inovatīvu ideju, produktu vai procesu izmantošanu saimnieciskajā darbībā;
- turpināt Latvijas popularizēšanu ārvalstīs, t.sk. uzsākt aktivitātes sociālajos tīklos Japānā un Ķīnā un palielināt reklāmas aktivitāšu skaitu;
- izpētīt mērķa tirgus un pārskatīt īstenojamas mārketinga aktivitātes ar mērķi palielināt veikto aktivitāšu efektivitāti tūrisma veicināšanas darbības virzienā;
- īstenot vietējā tūrisma veicināšanas kampaņu, kas ir viens no Latvijas valsts simtgades pasākumiem;
- izstrādāt China friendly pakalpojumu kvalitātes kritērijus un organizēt apmācību semināru par kritēriju ieviešanu Latvijas tūrisma uzņēmumos;
- sadarbības veicināšanai Baltijas jūras reģionā, organizēt Baltijas jūras tūrisma forumu.
- īstenot potenciālajiem un esošajiem LIAA klientiem konsultatīva, skaidrojoša un izglītojoša rakstura pasākumus.

6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi

LIAA 2018. gadā darbu turpinās *EEN Latvijā* jeb Eiropas mēroga atbalsta tīkls uzņēmējiem, kas nodrošina vienotus pakalpojumus uzņēmējdarbības un inovāciju jomā. Latvijā tā darbību nodrošina tā galvenais koordinators – LIAA, kā arī otra partnerorganizācija – Latvijas Tehnoloģiskais centrs.

Pētījumi

2018. gadā LIAA plāno veikt:

- pētījumu par tehnoloģiju pārneses ekosistēmu Latvijā;
- pētījumu par jaunuzņēmumu ekosistēmu Latvijā;
- pētījumu par pētniecības organizāciju intelektuālā īpašuma pārvaldības politikām;
- Latvijas diasporas tūrisma pētījumu;
- mērķa tirgu izpēti un interešu analīzi;
- tūristu apmierinātības pētījumu par Latvijas tūrisma piedāvājuma daudzveidību, kvalitāti un citiem faktoriem

6.3. Finanšu saistības

LIAA finanšu saistības (*uz 01.01.2018.*)

LIAA 2018. gadā ilgtermiņa saistībās plānoti 25 937 130 *euro*:

1. ERAF projektu īstenošanai (2014.-2020.) – 25 087 735 *euro*;
2. EK iniciatīvu projektiem – 330 510 *euro*;
3. Atmaksām valsts pamatbudžetā par mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu - 37 995 *euro*;
4. Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības projektiem - 57 100 *euro*;
5. Tehniskajai palīdzībai ERAF apgūšanai (2014-2020) – 423 790 *euro*.